

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasutni Evropi.

primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 158 (11.574)

Trst, četrtek, 7. julija 1983

Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije)
040270
GOMICA
Dnevnik 24 maggio 1
Tel. 04083382-85723
ČEČAD
Strada De Rubis 20
Tel. 0434 731190

S pismom predsednika Dedijera državnemu poglavarju Pertiniju

Russellovo sodišče začelo preiskavo o preganjanju Slovencev v Italiji

BEOGRAD — Russellovo sodišče, znana medna-
rodna ustanova za zaščito človekovih pravic, je za-
čelo preiskavo o »preganjanju slovenske manjši-
ne v Trstu in drugih italijanskih krajih«. Sklep je
sporočil novinarjem sam predsednik Russellovega
sodišča, jugoslovanski zgodovinar Vladimir Dedijer,
ki je s tem v zvezi naslovil pismo predsedniku ita-
lijske republike Sandru Pertiniju.

Ko je prek poglavarja države pozval italijan-

ske oblasti naj izrazijo svoja stališča s tem v zve-
zi, je predsednik Russellovega sodišča pojasnil,
»ko bomo zbrali vse dokaze, bomo odločili ali
vzamemo zadevo v pretres, kot predvideva postop-
nik naše ustanove«. Dedijer je tudi pojasnil, da spa-
da pismo Pertiniju v redno prakso uglednega tri-
bunala, kar še ne pomeni odprtja formalne preiska-
ve, ki naj bi pripeljala do procesa.

Opozoril je, da se Russellovo sodišče ukvarja
še z drugimi primeri »kulturnega genocida« in je
napovedal, da bo oktobra v Zuerichu konferenca
o vseh oblikah genocida v našem stoletju, na po-
budo »Ustanove za mir«, ki ji predseduje Christo-
pher Farley, dolgoletni ožji sodelavec velikega fi-
lozofa, pisatelja in matematika Bertranda Russella,
ustanovitelja mednarodnega sodišča za zaščito člo-
vekovih pravic.

Vladimir Dedijer je nato izjavil, da v okviru
Russellovega sodišča proučujejo možnost sklica-
nja svetovne konference o vseh sodobnih primerih
genocidov, organiziranih in torej namernih, ali
spontanih, oziroma nenasilnih. Med svetovno kon-
ferenco, ki naj bi bila po Dedijerovi želji po mož-
nosti v Italiji, bi razpravljali tudi o vprašanju slo-
venske narodnostne skupnosti v Italiji in med dru-
gim tudi o še spornih dogodkih ob zaključku narod-
nosvobodilne borbe in druge svetovne vojne, nad
katerimi se pritožujejo in jih občasno pogrevajo do-
ločeni italijanski krogi v Trstu.

Comelli obsodil napade na Slovence

TRST — »V zvezi z izgrede, do katerih je
prišlo v tržaški okolici in na kraški planoti
med nedavno volilno kampanjo, deželna u-
prava — je izjavil predsednik izvršnega or-
gana dežele Furlanije - Julijske krajine —
izraža najodločnejšo obsodbo vsakršnega de-
janja političnega nasilja, ki je v nasprotju
z neopovedljivimi vrednotami demokracije
in svobode.«

»Izražamo slovenski manjšini najširšo soli-
darnost — se nadaljuje sporočilo — v okvi-
ru tradicionalnega mirnega sožitja, ki ga ne
morejo ogroziti ali spreprečati poedine vsega
obsojanja vredne epizode politične nestrpnosti.«

»V želji in prepričanju, da bo prišlo do hi-
tre in popolne pomiritve duhov, želimo za-
gotoviti — se zaključuje uradno sporočilo
predsednika dežele vlade Comellija — da
bomo opravili vsak primeren poseg pri pri-
stojnih oblasteh, z namenom, da se prepre-
či ponavljanje podobnih obsojanja vrednih
dogodkov.«

Ugrabili iransko letalo s 371 potniki na krovu

TEHERAN — Neznanci so včeraj
takoj po vzletu ugrabili iransko pot-
niško letalo »boeing 747«, ki je letelo
na notranji progi Širaz - Teheran in
ga usmerili proti Kuvajtu, kjer so
pristali ob 20.30 po krajevnem času.

Po podatkih, ki jih je posredovala
iranska tiskovna agencija »Irna«, je
na krovu 371 oseb. Kuvajtske oblasti
so najprej poskusile preprečiti pri-
stanek ugrabljenega letala. Na pri-
stajalne steze so razmestili najrazlič-
nejša vozila, ko pa je letalu pričelo
primanjkovati goriva so jih umaknili
in dovolili ugrabiteljem pristanek.

Trenutno ni še znano, kdo so ugra-
bitelji iranskega potniškega letala. O-
blasti kuvajtskega mednarodnega le-
tališča so po pristanku ponovno do-
volile letalski promet, ugrabljenno le-
talo pa oskrbele z gorivom in hrano.

Z zračnimi gusarji se trenutno poga-
jata kuvajtski ministrski predsednik
princ Saad - al - Abdula al Sabah in
iranski veleposlanik Ali Šams Arda-
kani. Vsa zadeva je za Kuvajt skraj-
no nerodna, saj se noče zametiti v
ranskim oblastem, a bi se rad čimprej
znebil gusarjev. Kot kaže bi ti radi
čimprej odleteli, niso pa še navedli, v
katero državo bi se radi zatekli. Kot
kaže niso vsi zadovoljni z »rajem«,
v katerega je šiiška duhovščina s
stroгим spoštovanjem šariatskega
(koranskega) zakona pahnila Iran in
si sedaj želijo svobode.

Imenovanja v predsedstvu SFRJ

BEOGRAD — Delegati v zveznem zboru
in zboru republik in pokrajin skupščine Ju-
goslavije so včeraj na skupni seji razgla-
sili Dragoslava Markovića, ki je bil nedav-
no izvoljen za predsednika predsedstva CK
ZKJ, za člana predsedstva SFRJ po polo-
žaju. Potem, ko je čestital Dragoslavu Mar-
koviću, ki je pred tem dal slovesno izjavo,
je predsednik skupščine Vojo Sržentić raz-
glasil sedanjo sestavo predsedstva. V njem
so Cvijetin Mijatović, Lazar Koliševski, Ser-
gej Kraigher, Petar Stambolić, Radovan Vljaj-
ković, Fadil Hoxha, Mika Špiljak, Vidoje
Zarković in Dragoslav Marković. (dd)

Zahodnonemški kancler zaključil obisk v Moskvi

Oborožitev Evrope v osnovi sovjetsko-nemškega neuspaha

MOSKVA — Mnenja so si enotna:
zahodnonemški kancler Kohl odhaja
iz Moskve praznih rok. Res je, da
je na tiskovni konferenci pred odho-
dom v domovino, kjer so bile tačas
velike mirovne manifestacije (na sli-
ki), spretno krmaril med čermi, ki so
mu jih nastavljali številni tuji poro-
čevalci iz sovjetske prestolnice. Res
pa je tudi, da ni šel dlje od spretno
oblikovanih diplomatskih izjav, po ka-
terih je bil obisk »koristen«, izme-
njava mnenj s sovjetskimi voditelji
pa »odkrita in izčrpna«. Vztrajal je
pri pomenu osebnih stikov z novimi
sovjetskimi voditelji in zatrjeval, da
so bili konec koncev prav ti glavni
namen njegovega obiska.

Bistvo sovjetsko - nemškega neuspe-
ha pa ostaja v popolnem razhajanju
stališč do razoroževanja v Evropi:
Kohlovo srečanje z Andropovom ni
vprašanja evroizstrelkov niti za las
premahnilo z mrtvega tira, kljub
kanclerjevemu pomirjujočim trditvam,
da bo v Ženevi do konca leta moč
še marsikaj doseči.

VEČ NA 3. STRANI

Uspešen razvoj odnosov SFR Jugoslavije s sosedi

BEOGRAD — Včeraj je bila seja predsedstva SFRJ, ki jo je vodil Mika
Špiljak.

Proučili so odnose SFRJ s sosednjimi državami in vprašanja razvo-
ja sodelovanja balkanskih držav. Menili so, da pomembni rezultati pri raz-
vijanju odnosov s sosedi potrjujejo upravičenost politike dobrega sosedstva
in odprtih meja, kar je trajna usmeritev SFRJ kot socialistične in nevršče-
ne države.

Izrazili so zadovoljstvo nad uspešnim razvojem dvostranskih odnosov in
sodelovanja z Italijo, Avstrijo, Madžarsko, Romunijo in Grčijo, kot tudi z
državami v širšem sosedstvu, kot so Ciper, Turčija in Malta.

Tudi odnosi z Bolgarijo se razvijajo na vseh področjih, posebej na
gospodarskem. Toda njihov razvoj bi lahko bil hitrejši in bolj vsebinski, če
bi prišlo do napredka pri reševanju spornih vprašanj, posebej vprašanj maked-
onske manjšine v Bolgariji.

Predsedstvo je zavrnilo velikoalbanksko politiko režima Enverja Hoxhe
in izrazilo odločnost, da prepreči vsako vmešavanje Albanije v notranje
zadeve SFRJ ter poudarilo, da bi bila usmeritev albanskega vodstva v po-
litiko dobrega sosedstva največjega pomena za narode obeh držav, pa tudi
za stabilnost odnosov na tem območju.

Na seji so poudarili, da so manjšine, oziroma narodnosti lahko in
morajo biti dejavniki zblizevanja in sodelovanja sosednjih narodov in držav
in da se je taka njihova pozitivna vloga že potrdila v praksi odnosov z več
sosednjimi državami.

Pravice narodnostnih manjšin oziroma narodnosti so za Jugoslavijo
načelno vprašanje določenega značaja in se upirajo vsakemu poskusu nji-
hovega zanikanja. To vprašanje obravnavajo v širšem okviru razvoja dobro-
sosedskih odnosov, medsebojnega spoštovanja, zaupanja in odprtosti v
okviru česar vidijo tudi pogoje za njegovo preučevanje in reševanje.

V razpravi so poudarili tudi interes Jugoslavije za krepitev varnosti
in stabilnosti v sosedstvu, da bi s tem nastali pogoji za miroljubno reševanje
odprtih vprašanj in vzpostavljanje območja miru in sodelovanja. Jugosla-
vija se zavzema, da na Balkanu ne bi bilo jedrskega orožja.

V EVROPSKIH POKALIH
Že v prvem kolu
C. zvezda - Verona

ZÜRICH — Žreb prvega kola evrop-
skih nogometnih pokalov v glavnem
ni prinesel veliko sreče italijanskim
in jugoslovanskim ekipam. V pokalu
prvakov čaka na primer Romo šved-
ski Göteborg, ki predstavlja ogrode
državne reprezentance. Lažje bi mo-
ralo biti beograjskemu Partizanu pro-
ti norveškemu Vikingu.

V pokalu pokalnih prvakov se bo
zagrebški Dinamo srečal s portugalskim
Portom, proti kateremu je lani
zgubil že v prvem kolu. Bolje bo za
Juventus proti drugoligaškemu poljs-
kemu Gdansk.

V pokalu UEFA bosta Italija in Ju-
goslavija gotovo zgubili enega pred-
stavnikov, saj se bosta pomerili Cr-
vena zvezda in Verona.

VEČ NA 10. STRANI

Zico in dopolnilna blagajna

Primer brazilskega nogometnega zvezdnika Zica se je iz športno-
moralnega problema spremenil v pravo politično vprašanje. Danes se bo
namreč skupina furlanskih poslancev srečala z ministrom za turizem in
prirejitve, da bi mu predložila razočaranje vseh navijačev in športnih na-
vdušencev Furlanije - Julijske krajine, ker vsedržavna nogometna zveza
ni odobrila pogodbe o nakupu slovitega nogometaša.

Poslanci, ki so sledili zgledu vplivnega Giulia Andreottija (le-ta je
namreč posredoval za to, da bi si Roma lahko zagotovila prispevek prav
tako slavnega brazilskega zvezdnika Cereza), predstavljajo celotno paleto
furlanskih političnih sil, zastopanih v parlamentu, od KD do KPI; ob pri-
meru Zica so očitno pozabili na politična in ideološka razhajanja ter se
zedinili v imenu športa, češ »nogomet je vprašanje, ki zanima ljudske mno-
žice, je spektakel, ki mu sledijo vsi od prvega do zadnjega, tudi delavci, ki
so vpisani v dopolnilno blagajno.«

Ko so se odločali o posegu pri ministru Signorelli, so furlanski po-
slanci očitno imeli pred očmi središnji videmski trg, na katerem se je kar
trlo ljudi s transparenti »Dajte nam Zica - ali Avstrijo«.

To je ena plat vprašanja, en utrinek iz naše dežele. Drugi utrinek
je iz Tržiča, kjer so včeraj demonstrirali uslužbenci ladjedelnic. »Tu govori-
mo o delu, o naših družinah, o naših sinovih brez perspektiv. Kje ste poli-
tiki? Izvolili smo vas, da rešujete resna vprašanja, ne problem Zica«.

Vsak komentar bi bil najbrž odveč. (vt)

Telefonski imenik molči

Brez statistik lahko trdimo, da je te-
lefonski imenik najbolj brana knjiga;
čeprav velja tudi za najbolj anonim-
no knjigo (svojevrstni paradoks) pa
le ni tako. Ni na primer vseeno, če
so strani zasute s Hansi Gruberji, Jo-
sipi Grgiči ali Marii Rossiji. In še
drugi trenutki so, ki nam govorijo o
nekem mestu.

Morda je prav zato telefonski ime-

nik za Trst za leti 1983/84 tako se-
stavljen, da bi Grgiči, Tenceti, Švare
in drugi priimki ne vzbudili v tujcu
prevelike radovednosti.

Na platnici je lepa slika iz škedenj-
skega muzeja v Ukmarjevem domu z
lepo slovensko narodno nošo, pa ni
nikjer zapisano, da gre za nekaj slo-
venskega. V kratkem vodiču mesta,
kjer so tudi zgodovinski, zemljepisni
in drugi podatki, se zasluži nekaj »bal-
kanskega« in slovenskega v rubriki
»Tipične jedi« in sicer s »cevacicija«,
»joto« in »presnizem«. Potem dolgo nič,
tja do »Slovenskega gledališča« in po-
tem še dolgo nič do rubrike »Šole«,
ki nam skupno z rubriko o mašah,
kjer so navedene slovenske maše,
javno pove, da so tu neki Slovenci.
Seveda je še stotine imen s Kalci in
Calziji, ko ne veš, če je Calzi še
Kalc.

Na seji zboru republik in pokrajin

Razhajanja glede zakona o konvertibilnih valutah

BEOGRAD — Na včerajšnji seji zboru republik in pokrajin je ne pričakovano prišlo do razprave o zakonu o plačevanju s konvertibilnimi devizami, ki ga je ta zbor sprejel po že znanim maratonskem usklajevanju v nedeljo zjutraj. Delegat iz Slovenije Miran Potrč je postavil vprašanje, zakaj je v torkovem uradnem listu napadno objavljen 21. odstavek tega zakona, okoli katerega so se vsi noč lomila kopja. Po Potrčevih besedah so na seji zboru sprejeli besedilo tega člena, ki se glasi takole: «Če kljub uporabi predhodnih določil tega zakona nastanejo okoliščine, da plačila do tujine ni mogoče redno izpolnjevati, lahko ZIS na predlog Narodne banke Jugoslavije ustavi poslovnim bankam za določen čas vsa plačila do tujine, razen fiksnih in garantnih obveznosti, ki dospejo v tem času.»

V uradnem listu so izpustili besedi «poslovnim bankam».

Predsednik odbora za ekonomske odnose s tujino, v katerem so ta zakon uskladili, Gojko Ubiparip, je rekel, da je besedilo, ki so ga objavili v uradnem listu, točno, ker so ga tako sprejeli na seji odbora. V stenogramu piše «ustaviti poslovnim bankam», vendar delegati, ki so bili navzoči, pravijo, da tega niso sprejeli.

Ker brez posvetovanja celotnega odbora niso mogli ugotoviti, kaj so zares uskladili, je predsednik zboru Anton Bubić zahteval, da se odbor sestane med odmorom in natančno ugotovi, katero besedilo je uskladil. Po krajšem zasedanju odbora so se predstavniki vseh delegacij, razen slovenske, strinjali, da je pravo besedilo tisto, ki so ga objavili v uradnem listu. (dd)

Telefonske tarife: avgusta povišek za 7 od sto?

RIM — Telefonska družba SIP je postavila pred Ministrski odbor za cene (CIP) zahtevo po novem povišku telefonskih tarif. Te naj bi poskočile avgusta letos, in sicer v poprečju za 7 odst. SIP trdi, da je novi povišek potreben, če naj družba uresniči program novih naložb, ki znaša 25.000 milijard lir v prihodnjih petih letih. Če bodo nove tarife res stopile v veljavo 1. avgusta, bo SIP v letošnjem letu zabeležila dodatni priliv 190 milijard lir. K temu naj pripomnimo, da je SIP v letošnjem letu že povečala svoje tarife za 3,3 odst.

V Neaplju končan proces o kamori

NEAPELJ — Po osmih urah posveta so neapeljski sodniki včeraj izrekli razsodbo proti 101 pripadniku kamorističnega klana «nuova famiglia». To je prvi «mega» proces v Neaplju proti kamori. Obsodili so 68 obtožencev, med katerimi je najdaljšo zaporno kazen šestih let prejel Luigi Vollaro znan kot «o' califfo». Vsi drugi so prejeli zaporne kazni od petih do enega leta zapor, vsem pa so obenem priznali najrazličnejše olajšave.

Neapeljski sodniki so skupno izrekli za 263 let zapornih kazni. Sedemnajst obtožencev so oprostili, ker niso zakrivali kaznivih dejanj, desetim pa zaradi pomanjkanja dokazov. Vsekakor je zanimivo, da so sodniki zvišali kazni, ki jih je predlagal javni tožilec.

Ugrabljen hčerka vaticanskega uslužbenca v rokah teroristov?

RIM — Včeraj je neznanec telefoniral nek tiskovni agenciji v Rimu s sporočilom, da je njegova organizacija 22. junija ugrabila 15-letno Emanuele Orlandi, hčerko nekega vaticanskega uslužbenca. Za njeno izročitev zahtevajo, da Vatikan v roku 20 dni doseže osvoboditev atentatorja na papeža Janeza Pavla II. Mehmeta Alija Agco. Neznanec je tudi navedel kraj, kjer so našli fotokopijo dekleto-vih dokumentov — dokaz, da je res v rokah te neznane teroristične skupine.

Ugrabitev Emanuele Orlandi je bila le ena izmed takih, ki se v Italiji ne prestopajo, sedaj pa je vsa zadeva dobila čisto drugačne razsežnosti.

Poročilo Staneta Dolanca zboru skupščine SFRJ

Zadovoljiv položaj na mejnih prehodih Izseljevanje Srbov iz pokrajine Kosovo

BEOGRAD — Delegati v zveznem zboru skupščine Jugoslavije so začeli včerajšnjo sejo z obravnavo poročila o delu zveznega sekretariata za notranje zadeve v letu 1982. To je bilo nadaljevanje torkovega zasedanja, uvodoma pa je govoril zvezni sekretar za notranje zadeve Stane Dolanc.

Zbor je sprejel poročilo o delu zveznega sekretariata in ocene, ki jih je izrekel Stane Dolanc, ter menil, da so varnostne razmere v državi ugodne kljub zapletenim razmeram v svetu in notranjim gospodarskim težavam. Organi za notranje zadeve so pokazali odločnost in dosegli pomembne rezultate pri preprečevanju sovražnega delovanja doma in v tujini. Zvezni zbor je poudaril dolžnost vseh organov, da še naprej nadaljujejo uspešno delo in v sklepih navedel potrebo po nadaljnjem podružbljanju varnostnih zadev, da bi bil vsak delovni človek in občan usposobljen, da se vključi v zaščito sistema socialističnega samoupravljanja.

Zvezni sekretar za notranje zadeve Stane Dolanc, je med drugim opozoril na delovanje sovražne emigracije, ki krepi protijugoslovansko propagando in drugo dejavnost. Emigracija namreč nadaljuje priprave na diverzantsko-teroristične akcije, da bi Jugoslaviji napravila gospodarsko škodo in v prebivalcih povzročila občutek negotovosti. V zadnjem času emigracija celo pritiska na tuje turistične agencije, ki poslujejo z jugoslovanskimi turističnimi organizacijami, naj ne pošiljajo tujih turistov na jadransko obalo. Natisnili in razpečali so večje število protijugoslovanskih letakov. Hkrati fašistična emigracija pritiska na jugoslovanske državljane na začasnem delu v tujini in izseljence, vendar so po besedah Staneta Dolanca ta prizadevanja neuspešna, saj ti bolj kot kdajkoli izražajo neomajno pripadnost domovini.

Žal, nekatere zahodne države na svojem ozemlju dopuščajo ustvarjanje političnih oporišč za terorizem. Še več, nekatere Jugoslaviji celo nocoje izročiti protijugoslovanskih teroristov in jih tudi same ne preganjajo. To vsekakor ne prispeva k preprečevanju mednarodnega terorizma, je opozoril Stane Dolanc, posledice takega vedenja pa te države zdaj tudi že same čutijo.

Zvezni sekretar za zunanje zadeve je nato govoril o rasti zločinske dejavnosti v Jugoslaviji. Lani so namreč organi za notranje zadeve zabeležili 13,2 odstotka več protizakonitih dejanj kot leto prej. Pri vsem tem je še posebej opozoril na rast težjih zločinskih dejanj. Organi za notranje zadeve ugotavljajo, da se je povečal tudi gospodarski kriminal in sicer za 8,8 odstotka.

Stane Dolanc je podrobneje pojasnil tudi razmere na področju obmejnih stikov in turističnega in potniškega prometa. Dejal je, da si carinski in drugi pristojni organi prizadevajo za učinkovito in hitro kontrolo potnikov na mejnih prehodih, zlasti na cestnih, kot je Šentilj, ki po svojih zmogljivostih in tehnični opremitvi sicer ne ustrezajo, zato so včasih predvsem v petkih in sobotah večji zastoji. Nasplošno vzeto pa je čakanje na razmeroma kratka do 30 minut, medtem ko potniki na drugih mejah, na primer med Avstrijo in ZR Nemčijo čakajo precej dalj, pa vendar o tem ne pišemo in ne govorimo. Z nerealnim in nepopolnim opisovanjem razmer na mejnih prehodih, pa je mogoče občutno vplivati na zmanjšanje turističnega priliva. Tuji časopisi tudi z zadovoljstvom poročajo kako v Jugoslaviji ni tega ali onega blaga, kako so cariniki strogi in podobno, tej protijugoslovanski propagandi pa naseda precej ljudi tudi zdomci.

V nadaljevanju se je obravnavali poročilo o izvajanju sklepov zveznega zbora o izseljevanju Srbov in Črnogorcev s Kosova pod pritiski.

Uvodoma je o tem govoril član ZIS Boro Denkov, ki je rekel, da je najnovejši gradivo tretji dokument o tej problematiki, ki ga ZIS pošilja skupščini SFRJ.

Izseljevanje Srbov in Črnogorcev je najbolj tragična posledica peklenskega načrta albanskih šovinistov, nacionalistov in iredentistov za ustvarjanje etnično čistega Kosova kot uvoda v dokončen napad sovražnika na suverenost in ozemljsko enotnost SFRJ, je poudaril Boro Denkov. Dodal je, da dosedanja dejavnost, kot tudi priprava tega poročila, potrjuje spoznanje, da lahko samo s skupno in usklajeno akcijo vseh družbenih dejavnikov v federaciji, republiki Srbiji in avtonomni pokrajini Kosovo pridemo do pomembnih rezultatov v boju proti sovražnim protirevolucionarnim silam albanskega nacionalizma in iredentizma.

V zadnjem času je bilo slišati tudi glasna mnenja in označbe nekaterih delov politike hitrejšega razvoja Kosova, ki objektivno koristi sovražniku: velikoalbanskemu šovinizmu, nacionalizmu in iredentizmu. Gre za nekatera mnenja, izrečena v najvišjih forumih pokrajine, mnenja, da jugoslovanska politika hitrejšega razvoja Kosova vsebuje prikrite elemente kolonizacije Kosova. Taka mnenja objektivno povzročajo zapiranje Kosova, podpirajo tudi enosmerne migracije prebivalstva, vzpodbujajo strah pred šovinisti in nacionalisti. To je še pomembnejše, če upoštevamo neizpodbitno dejstvo, da take šovinistične izpade izkorišča tudi sovražnikova propaganda v Tirani in z njimi poskuša strniti sovražne sile na Kosovu in nevarnosti tretje kolonizacije Kosova, ker sta obe gesli v bistvu nacionalistično šovinistično usmerjeni proti bratstvu in enotnosti, enakopravnosti, proti pravicam in svobodi delovnih ljudi ter proti suverenosti in enotnosti socialistične Jugoslavije, je še rekel Boro Denkov. (dd)

Nova delovna pogodba za kovinarje

Federmeccanica zaostruje spor in zavrača posredovanje vlade

RIM — Kljub pozitivnim premikom, ki so jih zabeležili v tork v pogajanjih med FLM in Federmeccanico za obnovo delovne pogodbe kovinarjev, so razlike v stališčih obeh pogodbenih strank včeraj ne le ostale, temveč se glede nekaterih specifičnih vprašanj še povečale. Na ministrstvu za delo so se pogajanja ves dan nadaljevala na tehnični ravni: na delu sta bili komisiji, ki sta bili v tork sestavljeni na predlog ministra za delo Scottija, zvečer pa se je zvedelo, da so njuni razgovori potekali brez pravega elana in da niso privedli do nobenega soglasja, še zlasti kar zadeva problem bolezenskih dopustov in staležev.

Medtem ko sta komisiji zasedali v prostorih ministrstva za delo, se je minister Scotti menda sestal z nekaterimi voditelji Federmeccanice. Izid tega srečanja ni znan, po vsej verjetnosti pa položaj ministra ni bil ravno najlažji, če je Federmeccanica sinoči izdala poročilo, v katerem ponovno poudarja, da se Federmeccanica pri teh pogajanjih smatra za neodvisno pogodbeno stranko, kar z drugimi besedami pomeni, da zavrača posredovanje predstavnikov vlade.

Minister za delo Vincenzo Scotti

Končno podpisana pogodba za gradbince

RIM — Po skoraj leto dni trajajočih pogajanjih, so predstavniki Italijanske zveze gradbenikov ANCE in sindikata gradbenih delavcev FLC včeraj končno podpisali sporazum o novi vsedržavni delovni pogodbi za kategorijo gradbincev. Pogodba, ki zadeva okrog 1.200.000 delavcev, predvideva poprečno povišek plač za 98 tisoč lir na mesec v triletnem 1983-85, skrajšanje delovnega urnika za 12 ur na leto in nekatere druge izboljšave. Hkrati s tem pa postavlja osnovo za doseg večje produktivnosti dela. Po podpisu sta svoje zadovoljstvo ob dosegem sporazuma poudarila tako podpredsednik ANCE Boncristiani kakor tudi generalni tajnik FLC Mitra. Slednji je dodal, da bo dogovor za gradbince prav gotovo ugodno vplival na potek pogajanj za doseg sporazumov tudi kar zadeva druge delovne pogodbe.

□ MANFREDONIA (Foggia) — Na Visu se nahajajo tri ribiške ladje iz Manfredonije, ki so jih jugoslovanski izvidniški čolni zalotili v jugoslovanskih ozemelskih vodah. Medtem so že obvestili italijansko veleposlaništvo v Beogradu, naj ribičem zagotovi sodno obrambo, saj bo v prihodnjih dneh proces.

OECD o gospodarskem položaju v Jugoslaviji

PARIZ — Neugodna gospodarska konjunktura v Jugoslaviji se bo letos še nadaljevala, vendar se bodo ekonomska neravnovesja med državo in tujino po vsej verjetnosti omilila. To je mnenje Organizacije za kooperacijo in gospodarski razvoj (OECD), kakršno izhaja iz njenega letnega pregleda o gibanju gospodarskih tokov v SFRJ.

OECD predvideva, da se bo notranje povpraševanje v Jugoslaviji v letošnjem letu skrčilo za 4 odst.; uvoz se bo zmanjšal za 10 odst., v enakem razmerju pa naj bi se povečal izvoz. Deficit v plačilni bilanci z zahodnimi državami se bo skrčil s 3,75 na 2 - 2,5 milijarde dolarjev, proizvodnja v državi pa se bo zmanjšala za 1 odst. Jugoslavija — pravi nadalje poročilo OECD — bo morala letos poravnati dolgeve v tujini v skupnem znesku 5 milijard dolarjev, pri čemer ji bodo v veliko pomoč nedavna mednarodna posojila. Inflacija pa naj bi do konca leta dosegla stopnjo 35 odst., kar je 8 odst. več kakor v lanskem letu.

Pričakovanja za današnji sestanek vodstva KD De Mita bo najbrž predlagal srečanje strank stare večine

RIM — Z današnjim sestankom vodstva krščanske demokracije bi se po pričakovanjih moralo zaključiti obdobje previdnega čakanja, opreznosti in preučevanja strankarskih taktik. Demokristjanom, ki so še vedno stranka relativne večine, namreč preostaja nelahek privilegij «prve ponudbe», ki jo najtežje pričakujejo prav socialisti. Tisto, kar jih najbolj zanima, je nova politična usmeritev KD, ki naj bi izšla iz današnjega sestanka in ki naj bi omogočila nadaljevanje dialoga med obema strankama na osnovi potrebnih programskih in strukturnih sprememb, ki jih je narekovala nedavna volilna preizkušnja. Ne glede na zaključke današnjega demokristjanskega vrha pa so socialisti že jasno povedali, da niso pripravljeni sprejeti novih izdaj stare politične formule brez pomembnih sprememb. Socialistični zbor sicer res ni enoglasen, a večina vendarle pravi, da ne bo vnaprej zahtevala zase predsedstva vlade, da pa ga tudi ne odklanja.

Za KD je programski sporazum za novo vlado mnogo važnejši od vprašanja njenega predsedstva, pač pa ostaja trdno pri stari, petstrankarski vladni formuli. Ni zato izključeno, da bo De Mita danes predlagal sestanek med tajniki strank starega zavezništva. Glede notranjih problemov v stranki relativne večine pa De

Mita potem, ko je tudi manjšina sprejela načelo sodelovanja za volilni poraz, lahko računa na dokaj strnjeno stranko, ki ji je enotnost nujno potrebna za sooceno s predvidenimi dolgi in težavnimi pogajanjimi za sestavo nove vlade.

Tudi socialdemokratski tajnik Longo deli mnenje, da je treba največji poudarek dati programski usmeritvi nove vlade in se šele na tej osnovi dogovarjati za njeno sestavo. Sicer pa ponavlja svoj predlog o dogovoru med laiki in socialisti, s katerim bi nato skupaj sli na srečanje z demokristjani. Demokristična alternativa se mu še naprej zdi povsem nesprejemljiva, pač pa tokrat prvič govori o možnosti odprtja «nove, zelo zanimive politične faze, v kateri bi se lahko za Italijo marsikaj spremenilo», če bi bili komunisti pripravljeni spreminiti svoja zunanje politična stališča.

Za liberalce, ki so imeli včeraj sestanek vodstva, ostaja sestava vlade najnujnejši problem, še posebno z ozirom na hudo gospodarsko krizo v državi. Zaprta predlaga čimprejše srečanje vodstev dosedanjih vladnih strank, da bi se zedinili za nov program, ob tem pa govori o nujnosti novega ravnotežja v starem okviru, ki bi dal več besede laičnim strankam na račun oslabele KD.

Tiskovna konferenca zahodnonemškega kanclerja

Kohlov obisk v Sovjetski zvezi ni obrodil konkretnih rezultatov

MOSKVA — Tudi Helmut Kohl na včerajšnji tiskovni konferenci, na kateri je sodelovalo skoraj 600 tukajšnjih stalnih dopisnikov in posebnih poročevalcev, ni povedal nič takega, kar bi spremenilo splošni vtis, ki je nastal že po njegovih včerajšnjih srečanjih z najvišjimi sovjetskimi voditelji: edini rezultat njegovega tridnevnega obiska v Moskvi naj bi bil v tem, da se je osebno spoznal z novim sovjetskim vodstvom. Kot je sam dejal, je z Jurijem Andropovom vodil »odkrite in izčrpe pogovore«.

Zahodnonemški kancler se je pri tem spretno izognil vsem tistim vprašanjem, ki bi lahko razkrila, kaj je bilo za ponedeljkovo odpovedjo srečanja s šefom sovjetske partije in države. Poudaril je, da ni prišel v Moskvo zaradi razširitve sovjetsko-nemških dogovorov, marveč zato, ker se je želel spoznati z Jurijem Andropovom in tako tudi v prihodnje zagotoviti osebne stike med zahodnonemškimi in sovjetskimi voditelji. »Srečal sem se s človekom, ki govori odkrito, naravnost, nediplomatsko, ki pozna podrobnosti in številke in ki ne ovinikari niti pri neprijetnih vprašanjih«. Pri tem je tudi pribral, da so bili to »moški pogovori«.

Po njegovem mnenju naj bi bila »odkrita izmenjava mnenj« s sovjetskimi voditelji v tem trenutku zaostrenih svetovnih odnosov zelo važna, saj naj bi naslednji meseci prinesli še nadaljnje »mednarodne preizkušnje«. Najbolj je pri tem prisotne presenetilo, da zahodnonemški kancler ni niti z besedico omenil prihodnjega gospodarskega sodelovanja med ZRN in Sovjetsko zvezo, čeprav je znano, da je bilo okrog tega veliko pričakovanj in da je tudi Otto Lambsdorf, ki je bil pred dvema tednoma v izvidnici v Moskvi, napovedoval nove gospodarske projekte. Kohl se je zadovoljil le

s formulacijo, da je med deželama »še veliko neizkoriščenih možnosti«, in da si bosta vladi »prizadevali razširiti medsebojno sodelovanje«.

Kaže, da leži neuspeh tokratnih sovjetsko-nemških pogovorov v popolnih razhajanjih na področju zdajšnjih oborožitvenih vprašanj v Evropi. Kot je znano, sta obe strani ostali trdno vsaka pri svojih stališčih o evroraketah, pri čemer je kancler Kohl sprožil tudi vrsto drugih neprijetnih vprašanj za Sovjetsko zvezo — do Afganistana, Poljske, na primer, do sovjetskih disidentov. Vendar pa je pri tem posebej poudaril, da pri raketah naj še ne bi bilo vse zamujeno in da je od julija do decembra še čas za »vmesno rešitev«, posebej še, če ne bi, kot je baje dejal Andropov, Sovjetska zveza vztrajala pri tem, da se k ameriškim raketam v Evropi prišteje še francosko in britansko jedrsko orožje.

Nemški kancler ni povedal, kaj so mu odgovorili sovjetski voditelji na te pripombe, vendar pa naj bi po njegovem tudi Sovjetska zveza »ne izklju-

čevala napredka na ženevskih pogajanjih v tem letu«. »Nič kaj obetajoče«, so bile pri teh besedah prve reakcije tukajšnjih opazovalcev, saj naj bi bilo že po prihodu zahodnonemške delegacije v Moskvo jasno, da pri raketnih vprašanjih niti Atlantisti niti Sovjeti ne mislijo zlepa odstopiti.

Kohl je mogoče prav zaradi tega na konferenci še posebej zatrjeval, da

se Američani v Ženevi resno pogajajo in da naj bi to videl vsak, ki se lahko osvobodi ideoloških predsodkov. Naploh je opozoril, da se ne bi bilo treba prepuščati ideološkim nasprotjem, ter v skladu s svojo napovedano »realpolitik« takoj pripomnil, da ZRN spoštuje sovjetsko varnost.

Tudi Kohl ni znal odgovoriti, kaj naj bi pomenile moskovske grožnje zahodu z »ustreznimi protiukrepi« v primeru, če bi konec letošnjega leta res prišle nove ameriške rakete v Zahodno Evropo. Menda v pogovorih tudi sovjetski voditelji niso šli dlje od te Tassove formulacije, čeprav on osebno misli, da bodo v tem primeru tudi sovjetske rakete SS-20 prišle v NDR. Pri tem naj bi bilo dolgoročno zelo slabo, če se bodo betonskemu zidu znotraj nemškega naroda, kot je dejal, pridružila že »raketa zavesa«.

Kohl je tudi poudaril, da podpira srečanje med Reaganov in Andropovom, čeprav za zdaj seveda zanj še naj ne bi bilo pogojev. Bilo bi ga treba dobro pripraviti, je dejal in pristavil, da je tudi sam povabil Jurija Andropova na obisk v Bonn.

DANILO SLIVNIK

Korak k preobrazbi EGS

STRASBOURG — Inštitucionalna komisija evropskega parlamenta je včeraj sprejela pomemben sklep: z 29 glasovi proti 4 in ob 2 vzdržanih je odobrila osmutek ustavne reforme Evropske gospodarske skupnosti. Naslednji korak k preobrazbi organov EGS bo moral storiti septembra evropski parlament na plenarni skupščini, nakar bodo morali reformo ratificirati še parlamentari posameznih članic.

Osmutek predvideva, čeprav postopno, okrepitev pristojnosti izvršne komisije, delno zakonodajno oblast evropskega parlamenta, opredelitev vloge »evropskega sveta« (državni poglavar in ministrski predsedniki) ter postopno zmanjšanje pristojnosti »sveta (zunanjih) ministrov«. Poročevalec Spinelli je poudaril, da bo vsekakor ta osmutek temeljna točka volilne kampanje, ko bo treba prihodnjo spomlad obnoviti evropski parlament.

Shultz zaključil obisk v Damasku Nobenih pozitivnih znakov

DAMASK — Brez izjav in komentarjev je včeraj ameriški državni sekretar George Shultz zapustil sirsko prestolnico, kjer se je srečal s predsednikom Asadom. Medtem ko sta se državnik še pogovarjala, je radio Damask že oznanjal, da Sirija ostaja pri svoji odločni odklonitvi libanonsko-izraelskega sporazuma o umiku vseh tujih čet iz Libanona, ki so ga podpisali 17. maja. Poleg tega Sirci tudi ne mislijo spreminjati svojih pogledov na libanonsko krizo, medtem ko od svojega »permanentnega sovražnika«, kakor je radio imenoval ZDA pričakujejo, da bo spoštoval odločitve Organizacije združenih narodov.

Na sliki (telefoto AP): George Shultz in Hafez Asad med včerajšnjimi pogovori.

Po protekcionističnem ukrepu ZDA

Jeklarska vojna se zaostrojuje

BRUSELJ, RIM — Jeklarska vojna se širi. Po »priporočilu« Evropske gospodarske skupnosti, naj bi Italija zmanjšala letno proizvodnjo jeklarskih izdelkov za 5,8 milijona ton, kar je sprožilo po vsej državi in še zlasti v ogroženih jeklarskih obratih val negativnih reakcij, je jeklarska vojna zajela tudi širše področje odnosov med EGS in Združenimi ameriški državami.

Novo zaostrovanje je sprožil predsednik ZDA Reagan s podpisom posebnega odloka, ki bo stopil v veljavo čez dva tedna in ki de facto drastično zmanjšuje možnosti izvoza specialnih jeklarskih izdelkov na ameriško tržišče. Ukrepe bo v okviru Evropske gospodarske skupnosti prizadel predvsem Angleže. Francoze in Nemce, v manjši meri pa tudi Italijane, ter izven EGS še zlasti Japonce. Pristojna komisija v Bruslju je včeraj diplomatsko dala vedeti Washingtonu, da je najnovejši ukrep v popolnem nasprotju s tezami o svobodni trgovini, ki so jih predstavniki ZDA zagovarjali na vrhu sedmerih v Williamsburgu, in da ni res, da bi bila kriza na jeklarskem tržišču ZDA posledica uvoza specialnih jekel iz tujine, temveč da gre za pojav, ki je danes skupen vsem razvitim državam. Komisija je dodala, da bo pregledala »pravice in obveznosti«, ki izhajajo za to področje iz klavzul mednarodnega sporazuma o trgovini (GATT), opazovalci pa ne izključujejo možnosti, da bi med EGS in ZDA v prihodnjih tednih prišlo do sporazuma o samoomejitvi izvoza jeklarskih izdelkov iz evropske deseterice v ZDA.

Kar zadeva jeklarski spor med EGS in Italijo, je za danes najavljena posebna seja na ministrski ravni, katere se bosta poleg Pandolfija in De Michelisa udeležila tudi predsednik IRI Prodi in Finsidra Roasio in na kateri naj bi se dogovorili o skupnem nastopu proti sklepu EGS. V sredo, 13. julija, se bo Prodi srečal s sindikati, istega dne pa se bodo v Rimu sestali predstavniki dežel, v katerih obstojajo jeklarski obrati. Za prihodnji teden pa je predvidena protestna manifestacija italijanskih jeklarjev v Bruslju.

Dodatno olje na čadski ogenj

NAIROBI — Medtem ko je voditelj Čada Hissen Habre spriču čedalje težavnejših razmer na bojišču pozval k direktni francoski vojaški intervenciji na njegovi strani, so ZDA sklenile še priliti olja na čadski ogenj. Čez mesec dni bodo namreč na območju vzhodne Afrike in Bližnjega vzhoda organizirale velike manevre, v katerih bo sodelovalo kakih 7.000 marincev. Ta nevarnost tujega vmešavanja je tudi spodbudila etiopskega voditelja Mengistuja, da je sklical čez deset dni biro Organizacije afriške enotnosti (OAE), ki bo razpravljala o Čadu.

Hissen Habre je v tork na tiskovni konferenci v N'Djameni, prvi, odkar so se pred dvema tednoma začeli na severu dežele spopadi, dokaj optimistično napovedal, da bodo njegove sile »v danem trenutku, sprožile kontraofenzivo proti silam bivšega predsednika Gukunija Weddeja. A hkrati je priznal, da razmere na bojišču niso rožnate in da srditi spopadi, ki jih je označil kot »boj za življenje in smrt za nadzorstvo v deželi« potekajo na severovzhodu, pri mestu Um Chaluba.

Ofenziva Gukunijevih sil se nadaljuje in to na dveh frontah, tako na cesti, ki pelje od Faya-Largeau južno proti N'Djameni, kot na tisti, ki

pelje na vzhodu proti strateškemu mestu Abeche, 700 kilometrov vzhodno od prestolnice. Gukunijev predstavnik je izjavil, da so že zavzeli dva kraja, Um Chaluba, ki je 350 kilometrov vzhodno od Faya-Largeau, ter Kalait pri mestu Salal, ki je kakih 300 kilometrov severno od prestolnice. Padec Um Chalube bi pomenil tudi politični udarec za Hissen Habreja, saj na tem območju živi njegovo ljudstvo.

Prav zato je Habre pozval Francijo, naj se direktno angažira na njegovi strani, da bi lahko »odbil tujo agresijo«. Ocenil je, da dozdajšnje francoske pošiljke orožja niso bile zadostne, v primerjavi s tistimi, ki jih dobiva od Libije Gukuni. Toda v Parizu vztrajajo pri stališču, da v Čadu direktno ne bodo intervenirali, ampak le povečali vojaško pomoč, v skrajnem primeru pa poslali vojaške inštruktorje. Do zdaj je samo Zaire poslal Habreju v pomoč oddelek 250 padalcev.

Sudan, ki je od nekaj podpiral Habreja, je pozval OAE, naj pošlje v Čad vseafriške mirovne sile. Etiopski voditelj Mengistu, predsednik OAE, na ta poziv ni odgovoril, izrazil pa je pomisleke ob zairski intervenciji, čeprav ga je Habre opomnil, da se je svojčas tudi sam obrnil po tujo po-

moč. Zato pa je Mengistu objavil, da je sklenil 15. in 16. julija sklicati v Adis Abebi biro OAE, da bi razpravljali o Čadu. V devetčlanskem biroju so med drugim Nigerija, Gvineja in Zimbabve.

Zaradi razmer v Čadu bo nedvomno zbudila na tem območju zaskrbljenost ameriška napoved, da bodo čez mesec dni potekali v Egiptu, Sudanu, Somaliji in Omanu veliki vojaški manevri naglih intervencijskih sil ZDA, v katerih bo, poleg pripadnikov lokalnih vojsk, sodelovalo kakih 7.000 ameriških vojakov. Prvi manevri teh sil, ki so se januarja preimenovali v »centralno poveljstvo«, so bili leta 1980, vendar so bili doslej jeseni ali pomladi, tokrat pa bodo prvič poleti.

Namen teh štiritedenskih manevrov je preizkusiti vojaško pripravljenost za obrambo interesov ZDA na Bližnjem vzhodu, zalivskem območju in vzhodni Afriki, bodo pa seveda tudi psihološki pritisk na bližnjo okolico. Pred tremi leti so ZDA sklenile sporazume o vojaških olajšavah za svoje intervencijske sile s Sudanom, Somalijo, Omanom in Kenijo. V samem Čadu se doslej ni so direktno angažirale, so pa opozorile, da ne bodo trpele libijskega vmešavanja.

TIT DOBERŠEK

Težave Manague na jugu države

MANAGUA — Nikaragovska vlada je pričela izseljevati prebivalstvo z južnih območij države na meji s Kostariko, kjer so prejšnji teden ponovno stopile v akcijo kontrarevolucionarne sile odpadniškega sandinističnega komandanta Edena Pastore. Evakuacija se je začela že predvčerajšnjim na območju pokrajine San Juan, kar potrjuje domnevo, da so v teku ostri spopadi nikaragovskih enot s kontrarevolucionarji.

Prejšnji teden se je Eden Pastora oglašil »z juga države« s trditvami, da ima po zaslugi »prijateljskih vlad in organizacij« približno 2 tisoč borcev. Trenutno so sandinistične enote uspele izničiti dejavnost Pastorinih enot, ki so pred dvema dnevoma brezuspešno poskušale osvojiti staro mesto San Juan del Norte ob meji s Kostariko.

Za razliko od kontrarevolucionarjev, ki delujejo s hondurškega ozemlja in ki so po večini pripadniki bivše Somozove garde ali pa somišljeniki pokojnega diktatorja, je na jugu položaj bolj zapleten. Eden Pastora se je aktivno boril proti Somozovi diktaturi, svoje odpadništvo pa opravičuje, ker so se po njegovem sedanjim nikaragovski voditelji izneverili načelom sandinistične revolucije, ki bi morala v Srednji Ameriki ustanoviti državo po zgledu zahodnoevropskih socialdemokracij. Nič čudnega torej, da se ga v Managui bolj bojijo kot proameriških kontrarevolucionarjev s severa, saj bi lahko Pastora požel simpatije med prebivalstvom.

Medtem pa prihaja iz Manague prvo medlo znamenje možne sprave z Washingtonom. Na sprejemu ob obletnici ustanovitve ZDA so si na ameriškem veleposlaništvu v Managui, ameriški in sandinistični predstavniki izmenjali želje o »iskrenem miru«. Sprejema pa se niso udeležili samo funkcionarji temveč ministri in podministri sandinistične vlade.

Skupščina argentinskih generalov

BUENOS AIRES — Po dveh dneh živahnih razprav je plenarna skupščina argentinskih generalov (ki jih je kar 52, čeprav se že desetletja njihova vojska ni borila proti nikomur, razen proti lastnemu tlačnemu narodu, če seveda omissimo lansko polomijo na Falklandskih otokih) vsaj na zunaj potrdila »popolno enotnost« in »sklep, da obnovijo demokratični sistem«, s tem da vrnejo vodenje države političnim strankam.

Uradno sporočilo si torej prizadeva po eni strani zanikati vesti o notranjih razprtijah med vojaško kasto, po drugi pa v zadnjih dneh čedalje vztrajnejše govorice o možnosti novega »golpeja« poveljnikov, ki bi se premislili glede prepustitve oblasti civilistom, iz strahu, da bi jih poklicali na odgovornost zaradi »desaparedosov«.

Skupščina »zlatih epolet« se je tudi pogovarjala o osnutku zakona o amnestiji (ki naj bi najbrž predvsem njih same »očistila« zločinov), o čemer se pa niso mogli dokončno sporazumeti, ter o dobesedno presenetljivi pobudi za ljudi, ki so desetletja nosili odgovornost za državo: študiji za izredni zakon za »zakonito« preganjanje prevarništva.

Papandreu 3 dni v Španiji

ATENE — Grški ministrski predsednik Andreas Papandreu, ki je od začetka meseca tudi začasni poglavar Evropske gospodarske skupnosti, je včeraj odpotoval na tridnevni uradni obisk v Španijo, kamor ga je povabil premier Felipe Gonzales. Državnika in njuni sodelavci bodo vodili razgovore o gospodarskem sodelovanju med obema državama in o drugih vprašanjih dvostranskih odnosov. Posebno pozornost pa bodo seveda posvetili pospešenemu postopku za pristop Španije v EGS, ki jo Papandreu odločno zagovarja.

Da poudari svojo podporo hitri vključitvi Španije (in Portugalske) je grški ministrski predsednik pripeljal s seboj tudi posebne vladne podtajnika za vprašanja EGS Varfisa, medtem ko bo zunanji minister Charalambopoulos priletel v Madrid neposredno iz Strasbourga. Grška vlada je hkrati poudarila »tesne odnose med obema socialističnima upravama in pomen, ki ga pripisujeta razširitvi skupnosti na južno Sredozemlje«. Papandreu in Gonzales bosta namreč razpravljala tudi o perspektivah za socialistične vlade v Evropi.

Fašistične izgrede bo proučila mednarodna ustanova Russlovo sodišče namesto... tržaškega

Vse kaže, da bodo imeli nedavni fašistični izgrede v Bazovici, na Proseku, v Nabrežini in švadrstični napad na Lonjer svoj sodni epilog, a ne takega, z zgledno kaznijo, kot so si doslej zamen pričakovale žrtve tržaških črnuharjev in z njimi vsa naša zamejska skupnost, temveč z visoko moralno obsodbo Russlovega sodišča. Ta mednarodna ustanova s sedežem v Beogradu, ki je svojčas pred vsem svetom ožiglasala in osramotila vojne zločine v Vietnamu, je namreč začela s preiskavo o fašističnem rovarjenju proti slovenski narodnostni skupnosti v Italiji, da bi opozorila mednarodno javnost na še vedno zelo težak položaj naše manjšine.

Vest o zanimanju tako priznane mednarodne institucije za nedavne izzivalne izpade neofašistov po naših kraških vaseh, je sprožila med našo javnostjo vrsto ugodnih, pozitivnih reakcij.

Dolinski župan Edvin Švab je o odločitvi Russlovega sodišča, da vzame v pretes izgrede po naših vaseh dejal, da gre vsekakor za izredno pomembno pobudo, zlasti, ker je to mednarodna ustanova. Po drugi strani pa je Švab podčrtal, da bi bilo seveda pričakovati odločnejše ukrepe s strani italijanskega sodišča, ki si ni do sedaj preveč prizadevalo, da bi vso stvar razčistilo.

Podobnega stališča je bil tudi pokrajinski tajnik Vsestranske zveze partizanov Italije - ANPI Dušan Košuta. Omenil je, da je 38 let po koncu vojne dejansko sramotno, da se je zgodilo kaj takega kot napad na Lonjer. Vse demokratične organizacije, slovenske in italijanske, pa tudi z onkraj meje so odločno obsodile te izgrede. Zato je tudi prav, da Russlovo sodišče razpravlja o takih sramotnih dejanjih in zavzame do njih tudi svoje stališče, je dejal še Dušan Košuta.

Hoteli smo izvedeti tudi za mnenje predsednika antifašističnega odbora tržaške pokrajine odv. Darna Clarija, ki pa je bil prezaposlen, da bi nam lahko ustregel. Dejal je le, da so te stvari tudi dokaj delikatne.

Po drugi strani se je najtežje ranjena v fašističnem napadu v Lonjeru, Milka Kjuder, ki si je počasi opomogla od hudega udarca v prsi, povsem strinjala, da je prišlo do mednarodne pobude; na ta način, meni, bo mogoče preiskati do dna vse te izgrede.

Aleš Lokar je spregovoril...

Na dolgih občinskih sejah, kjer marsikateri svetovalec v svojih posegih dokazuje predvsem svoje govorniške sposobnosti, lahko postane tudi dolgčas. Znak tega so sedeži, ki se izpraznijo, skupnice svetovalcev, ki se med seboj vneto pogovarjajo (kolikor toliko šepetaje), časopisi in knjige na mizah itd. Po navadi relaks ne traja vso sejo. Pozornost pritegnejo pomembni posegi, polemike, važne odločitve itd. V tržaškem občinskem svetu večkrat vzburi atmosfero svetovalec Aleš Lokar, ki zna iz svojega govorniškega repertoarja pričarati marsikatero presenetljivo trditve.

Na predčerašnji seji se je tudi nekajkrat izkazal. Prvič pa je bil najboljši. Zgodilo se je, ko je župan odgovoril njemu in svetovalcu Parovežu, ki sta na prejšnji seji izjavila, da ne nameravata sedeti poleg svetovalcev LpT in MSI. Župan je dejal, da sprejema njuno

zahtevo, da pa ni tehničnih možnosti, da bi se takoj selila drugam. Parovel in Lokar sta pozitivno sprejela odločitev. Lokar pa se je zapletel v pričkanje z misovci in tako nesrečno dejal, da želi konec koncev stvari dramatičirati (govor je bil seveda o misovskih provokacijah na Krasu) in tu dodal lep primer tega, kako smo naredili iz muhe slona: dejal je, da je med volilno kampanjo imela SSK shod nedaleč od sedeža MSI, da so govorniki govorili po slovensko in da se konec koncev nič hudega ni pripetilo.

To je očiten znak sožitja: Lokar lahko govori nedaleč od sedeža MSI in ga nihče ne pretepa. Kaj pa fašistični pohodi na Kras? V bistvu so to malenkosti, mižerije in naključne peripetije v primerjavi s tem, da lahko Lokar govori, kjer in kadar hoče. Upamo, da ne bo poslušanje Lokarja edini rezultat sožitja...

«zamrznitve» posebnega področnega načrta za ladjedelništvo, ki počiva že več kot leto dni v predalih odgovornih.

O položaju v tržaški ladjedelnici Italcantieri je na torkovi občinski seji spregovoril tudi tržaški župan Rossi. Obregnil se je ob vesti, po katerih naj bi skoraj prišlo do združitve med Cantieri navali riuniti in Genove in tržaškim Italcantierijem, kar bi nemalo oškodovati naše mesto (po teh vesteh naj bi namreč preusmerili na ligursko obalo ravnateljstvo tržaške ladjedelnice). Rossi je poudaril, da je predsednik Italcantierija zanikal to možnost, dodal pa je, da preživlja ladjedelništvo hudo krizo, ki bo zahtevala gotovo določene žrtve, da bi jo uspešno premostili. Omenil je tudi, da proučuje prav v teh dneh posebna komisija pri ministrstvu za trgovsko obalo mornarico področni načrt, na katerem bi začeli nato graditi izhod iz sedanje krize.

● Statistična služba tržaške občine bo te dni pregledala stanje zaposlenosti v Trstu med aprilom in junijem tega leta. Raziskavo bodo izvedli na 1712 družinah, ki so jih izbrali naključno. Zato bo v teku tega tedna 30 uslužbencev obiskalo izbrane družine in izvedlo statistično anketo. Zaradi pomena, ki ga pregled na delovnem področju ima, vabi tržaška občina k sodelovanju.

POZIV OBČINSKE UPRAVE

Depangher naj ne zapusti odborniškega mesta

Glede sporočila, ki je bilo objavljeno v nekaterih časopisih o ostavki, ki jo je dne 24. 6. 1983 dal odbornik Giorgio Depangher v znak protesta zaradi neobčutljivosti deželnih organov do izredno perečega vprašanja Doma za ostarele «Bratov Stuparich» v Sestlani, saj so trikrat zaporedoma razveljavili občinski sklep o zvečanju števila osebja, potrebnega za spodobno službo, je občinski odbor na zasedanju z dne 30. 6. 1983, po obširnem pregledu cele zadeve, izrazil vso svojo solidarnost odborniku Depangherju in spoštovanje za njegovo delo v korist starejših občanov. Istočasno ga je odbor povabil, naj ne zapusti odborniškega mesta, zatrjujoč, da sta njegova sposobnost in izkušnost še naprej potrebni za uspešno delavnost občinske uprave.

● Lega comunista rivoluzionaria prireja danes zvečer ob 20.30 na svojem sedežu v Ul. Donadoni 6/b zborovanje z debato na temo: «Po 26. juniju: katera enotnost za levico na državnem in krajevnem področju». Vabljeni so vsi in pa predstavniki vseh političnih in sindikalnih sil tržaške levice.

Nekaj vesti iz šolskega življenja

Seminar za zamejske šolnike letos v Postojni

Republiški komite za vzgojo in izobraževanje ter za telesno kulturo SR Slovenije bo tudi letos poleti priredil v Sloveniji seminar za slovenske šolnike. Lani je bil podoben seminar v Murski Soboti, še prej v Tolminu in v Novem mestu; letos bo sedež seminarja v Postojni.

Pobude se bo udeležilo 40 vzgojiteljev, učiteljev in profesorjev, od katerih jih bo 30 s Tržaškega in 10 z Goriškega.

Na seminarju, ki bo potekal v dneh od 21. do 28. avgusta, bodo predavali domači raziskovalci Inštituta za raziskovanje Krasa, docenti Filozofske fakultete ljubljanske univerze in Inštituta za zgodovino delavskega gibanja.

Premestitve

Šolsko skrbništvo je objavilo seznam učiteljev, ki so bili na lastno željo premeščeni na druge šole za šolsko

leto 1983/84. Premeščeni učitelji so: Marija Brce (z osnovne šole «K. D. Kajuh» v Gropadi na osnovno šolo «P. Tomažič v Trebčah»); Liliana Svaba (s šole «F. Milčinski» na Katinari na osnovno šolo «P. Voranc» v Dolini); Zmaga Ciuk (z osnovne šole «F. Bevk» na Opčinah na šolo «A. Gradnik» na Repentabru); Nevja Cante (s šole «A. Sirk» v Križu na šolo «I. maj 1945» v Zgoniku).

Po teh premestitvah ostaja na slovenskih osnovnih šolah prostih še 32 mest, ki jih bodo zasedli ob začetku šolskega leta 1983/84 učitelji, ki so postali po zakonu št. 270. Le-teh je 32. Preostala prosta mesta bodo zasedli učitelji, ki so zmagali učiteljski natečaj. S tem v zvezi po treba še počakati na navodila ministrstva za šolstvo, ki bodo, po predvidevanjih, znana konec avgusta. (MP)

V soboto ustni izpiti

Po dveh prestanih pismenih preizkušnjah se naši maturantje v teh dneh pripravljajo še na sklepi del letošnjih zrelostnih izpitov, ko bodo morali odgovarjati pred komisijo na

vprašanja iz dveh predmetov. En predmet si bodo izbrali sami, drugega pa jim bo določila komisija.

Na treh tržaških šolah se bodo začeli ustni izpiti pojutrišnjem, v soboto. Na znanstvenem liceju bodo najprej odgovarjali dijaki 5. A razreda, začelo pa se bo s kandidati, čigar priimek začneja z izžrebano črko K. Tudi na trgovskem tehničnem zavodu bodo imeli prednost kandidati 5.

A razreda. Na tej šoli so izžrebali za začetek izpraševanj črko V. Na poklicnem zavodu za industrijo in obrt bodo trajali ustni izpiti od sobote do torka. Najprej bodo prišli na vrsto dijaki, čigar priimek se začneja s črko T.

Na klasičnem liceju bodo potekali ustni izpiti v ponedeljek (izžrebana je bila črka K), na učiteljski pa kar čez teden dni (14. julija).

Pismena matura na Trgovski

Pogovori z pokrajinskimi tajniki strank

Tonel: prepričati «poroko» med KD in LpT

V okviru pogovorov s pokrajinskimi tajniki strank je danes gost naše rubrike sekretar tržaške avtonomne federacije KPI Claudio Tonel. Najprej smo ga vprašali kako stranka ocenjuje volilne izide in kakšne zaključke je moč povzeti iz te ocene, predvsem v zvezi s perspektivami občinske in pokrajinske uprave.

Volilne izide ocenjujemo pozitivno, tako na državni kot na deželni ravni; prav je, da se za trenutek ustavimo pri izidu v Trstu, kjer je naša stranka prvič postala prva stranka v mestu na deželni volitvah; gre za zelo važno dejstvo, ki dokazuje, da je bila naša politika v teh težkih letih

pravilna in so si naši predlogi utrlj pot med ljudstvom. Povabili smo volivce, naj kaznujejo LpT in KD kot glavni odgovorni stranki za propadanje mesta; in tako so tudi storili. Negativno smo ocenili delovanje obeh odborov in to oceno je potrdil tudi volilni izid. Dovolj je, da pogledamo na malo tolažljiv izid glasovanja, ki so ga dosegli socialisti, čeprav so v svojih vrstah imeli Gruber-Bencovo. Mislim tudi, da lahko rečem, da so naši dobri rezultati sad prisotnosti na naših listah neodvisnih kandidatov najrazličnejših kulturnih krogov, ki živijo v našem mestu.

Oba odbora bosta po glasovanju proračunov odstopila; v kakšne perspektive lahko vodijo take odločitve? Bliznja odstopa odborov sta lahko tudi izkušnja za odprtje nove politične faze, toda v negativnem smislu, kot napovedan sporazum med LpT in KD. Takoj naj povem, da bo KPI glasovala proti obema proračunoma dosledno z negativno oceno, ki smo jo dali o vodenju obeh uprav. Mislim, da bi sporazum med LpT in KD bil skrajno hudo dejanje za Trst, ker bi prišlo do spojitve zmernih in konservativnih sil; istočasno bi skupaj sodelovali obe poraženi stranki, ki si ne zaslužita zaupanja mesta. Treba se je zato zoperstaviti hipotezi sporazuma med LpT in KD.

Kaj predlaga KPI, da bi prišlo do tega?

Apelirali smo na socialiste, da bi skupno pripravili alternativni program listi in KD: enako bi lahko bilo tudi s strankami laične demokracije, da le ne bi obstajale strasti držati se na oblasti za vsako ceno v tej fazi. Mislim, da bi na tak način lahko pripomogli k prepričavi te «poroke».

Pred dnevi ste se srečali z delegacijami drugih strank, predčerašnjim tudi s PSL. Kakšne vtise ste odnesli iz teh sestankov?

Iz pogovorov s tovariši socialisti žal izvira večni položaj nuje, na katerega se sklicujejo, kot tudi na vsestranski ravni z rezultati, ki jih vsi poznajo; gre za vrsto pozivov komunistom, naj spjeljejo vodo na njihov mlin. Tega ne bomo absolutno naredili: prvič da bi ne razočarali naših volivcev in

skupnega rezultata tržaških volitev; drugič pa ker mislimo, da na tak način ni mogoče ovirati zmerne rešitve krize krajevnih uprav v Trstu. Položaj je vsekakor precej kompleksen, čeprav bi se lahko odprle nove perspektive v trenutku ko bi se socialisti premislili.

Mimo vprašanja prihodnosti obeh krajevnih uprav, ki je trenutno v središču pozornosti političnih sil, obstajajo v mestu in pokrajini tudi drugi veliki problemi, ki jih postavlja socio-ekonomska kriza. Kaj predlaga KPI za njihovo premostitev?

Povedati moram, da nas zelo nadleguje dejstvo, da se sedaj med drugimi strankami govori samo o problemih oblasti in koalicij; zaradi tega smo socialistom predlagali ta skupni program. Po drugi strani pa kot stran-

ka imamo točne obveze s prebivalstvom: na prvo mesto postavljamo socio-ekonomske probleme mesta, ki so že tako hudi, da jih je treba takoj rešiti, ali pa ne bo več pomoči. Zato bomo v parlamentu takoj ponovno predložili našo resolucijo v korist Trsta, katere prvi podpisnik je tajnik Berlinguer. Takoj bomo v parlamentu ponovno predložili zakonski osnutek o globalni zaščiti slovenske manjšine, kateri želimo, da bi končno v tej zakonodajni dobi dobila zaščitni zakon, častni dolg, kot sem ga vedno imenoval, italijanske demokracije do Slovencev. Tretjič: od nove vlade bomo zahtevali, da bi se prepričile nove fašistične provokacije v Trstu, ne samo da bi zaščitili mirno sožitje med Slovenci in Italijani, ampak tudi ker mislimo, da se morajo dobri odnosi prijateljstva in sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo še izboljševati. Ne vem, če sem slabo prebral, toda tovariš Seghene ni včeraj v intervjuju omenil slovenske narodnostne skupnosti: gre za eno neodpušljivih pozabljenosti; morda nisem poklican, da to rečem, želimo pa dodati, da gre za stvari, ki bi morale vzemirmiti prav slovensko narodnostno skupnost in tiste Slovence, ki so svoj glas oddali socialistom.

Vsekakor pa bomo spoštovali še ostale obveze, ki smo jih sprejeli s prebivalstvom.

A. S.

«Volitve menjale vlogo KD v Trstu»

Po obveznostih volilne kampanje se je v prostorih pivovarne Dreher v tork zvečer zbralo okrog 500 članov in simpatizerjev KD. Uvodoma se je pokrajinski tajnik Coslovich zahvalil vsem, ki so delali, da je stranka dosegla tak rezultat, «ki politično menja vlogo KD v Trstu». Dodal je še, da «v teh letih se je pokazalo, da brez KD to mesto ni upravljano, si ne opomore in ne dela za prihodnost».

Gost večera je bil posl. Mattarella, ki je med drugim dejal, da je «tržaška KD počela sad dolgoletnega potrpežljivega dela; medtem ko so drugi nadaljevali s protestom, ki je bil samemu sebi namen, je bila KD zmožna pokazati konkretno in racionalno pot, in odklonila zaprtost in egoizem».

Našli steklo srno

Histološki izvidi, ki so jih opravili v laboratoriju za profilakso v Padovi, so pokazali, da je bila srna, ki so jo pred dnevi našli v devinsko-nabrežinski občini, stekla.

To pomeni, da steklina ni še oprala svojega »ciklusa« in da je okužba na našem Krasu še prisotna, kar pa ni nič čudnega, saj strokovnjaki pravijo, da na nekem prostoru okužba traja več let (odvisno je seveda od razmer) in je nikakor ni lahko zaustaviti. Tudi pobijanje živali vse vprek, predvsem lisic, ki so najvažnejši prenašalec stekline, ne daje zaželenih rezultatov. Po nekaterih evropskih državah poskušajo z oralnim cepitvijo, to je da cepivo pomešajo v hrano. Druge odstranjujejo živali načrtno, tako, da pustijo na določenem teritoriju le določeno število lisic; gre torej za načrtovan odstrel divjadi. V naših krajih nismo zasledili podobnih preventivnih akcij, zato pa je potrebno, da se držimo navodil in odlokov krajevnih uprav. Najvažnejša obveznost v tem smislu je cepljenje domačih živali, to je

psov, mačk, krav prašičev, ovc. Na okuženih prostorih je potrebno živali cepiti vsaj enkrat letno, zato veljajo obveznosti za vse.

Tržaška občina tako sporoča, da bodo na vsem teritoriju cepjenje zaključili 31. t.m. Brezplačno cepijo v pesjaku KZE v Ul. Orsera 8, in sicer ob delavnikih od 9. do 12. ure; v občinski klavnici nasproti stadiona »P. Grezar«, in sicer ob delavnikih od 9. do 12. ure in v klavnici na Proseku vsak ponedeljek in petek od 10. do 12. ure.

Cepjenje seveda ni edino sredstvo za obrambo živali pred okužbo. Posebno je treba paziti na pse, ki bi morali biti po pravilih na vrvički ko jih peljemo na sprehod. Paziti je treba tudi na smetišča in odpade ob vaseh, saj se tu rade zbirajo klateške živali; smeti bi morale biti v posebnih kontejnerjih. Ob vsem tem seveda ne gre vzbujati nepotrebnega strahu, saj je relativno malo primerov (mislimo na Evropo), ko bi umrl za steklino človek. Pozorni pa le velja biti, da se bolezen ne preseli iz gozda v naselja.

Novembra plačilo davka na hišo

Finančno ministrstvo je odobrilo model vzorca poštnega tekočega računa, ki ga bodo uporabili novembra meseca za plačevanje dodatnega občinskega davka na stanovanje. Tržaška občina je pred nedavnim sprejela najvišji možni količnik za ta davek. Izplačevanje davka bo možno v več obrokih: novembra v predplačilu, celotno vsoto pa bo treba poravnati do maja 1984.

Na naslovni strani vzorca bo moral davkoplačevalec navesti svoje ime in priimek, naslov in davčno številko, na drugi strani pa vse ostale podatke o stanovanju.

Repentabor v znamenju kulture

Lepak, ki vabi na drevišnji koncert

V okviru repentabrskih kulturnih dnevo so sinoči v galeriji Kraške hiše odprli razstavo slik samouka, domačina Milana Bizjaka. O Milanu Bizjaku je spregovoril slikar in kritik Milko Bambič. V kratkem naporu je predsednik kulturnega doma Kraški dom Sonja Lazar poudarila, da je želelo kulturno društvo v teh dneh posvetiti pozornost predvsem domačim ustvarjalcem. Na tem prijetnem kulturnem večeru so nastopili še Stana Lazar, ki je zelo občuteno recitala nekaj svojih pesmi ter kitarista Franko Guštin, domačin iz Repna in Marko Feri, gojenec glasbene šole GM.

Ves kulturni spored je napovedovala številnemu občinstvu članica domačega društva Doriana Jurinčič.

S tem se uspešno nadaljuje splet posrečeno izbranih kulturnih prireditvev, pri katerih sodelujeta poleg domačega kulturnega društva »Kraški dom« tudi repentabrska občina in Kraška gorska skupnost. Zelo zanimivo in vabljivo je tudi spored naslednjih dni. Posebno pričakovanje vlada za današnji koncert znanega ljubljanskega ansambla črnske duhovne glasbe »New Swing Quartet«, ki bo nastopil na dvorišču repentabrske cerkve. Prireditve je nad vse pomembna tudi zaradi tega, ker bo šel ves izkupiček kulturne prireditve za popravilo repentabrske cerkve, ki je, kot vemo, v izredno slabem stanju in za popravilo katere, kot tudi prav dobro vemo, pristojne oblasti res niso doslej pokazale velikega zanimanja.

Hvalevredna in spodbudna pobuda openske hranilnice in posojilnice

Letošnji občni zbor članov Hranilnice in posojilnice je na predlog Upravnega sveta sklenil, da se iz čiste prebitke poslovnega leta 1982 dodeli znesek 150 milijonov lir v poseben sklad, ki naj bi služil kot prihodek za nabavo avtoambulanc, o premljene po zahtevah moderne zdravstvene službe. To avtoambulanco bi podarili za zdravstveno postajo, ko bo ta, po predvidevanjih, ustanovljena na Opčinah.

Omenjeni predlog spada v okvir programa raznih pobud, s katerimi bi radi proslavili 75. obletnico ustanovitve Hranilnice in posojilnice. Na ta način bi namreč najlepše poudarili človečanske cilje, ki spremljajo vse delo zdruge.

Predsednik in ravnatelj Hranilnice in posojilnice sta t sklep občnega zbora osebno in pismeno sporočila županom občin Trst, Dolina, Repentabor in Zgonik. Obveščeno je bilo tudi vod-

stvo Krajevne zdravstvene enote. Po naročilu občnega zbora je bilo povsod izrecno poudarjeno, da se mora predvidena zdravstvena postaja ustanoviti na Opčinah in da avtoambulanca, ki jo bo podarila Hranilnica in posojilnica, mora biti namenjena za zdravstveno službo na tistih področjih Krasa, kjer ima ta svojo pristojnost in poslovanje.

Pobuda je povsod naletela na topel sprejem in polno odobravanje. Nastale pa so ovire zaradi težav upravnega in finančnega značaja, zaradi katerih ustanovitev zdravstvene postaje na Opčinah še ni predvidena v doglednem času. Zato se zdaj preučuje možnost, da bi tako postajo ustanovili v sklopu bolnišnice »Santorio« pod Obeliskom. Tudi v tem primeru bi seveda avtoambulanca morala služiti ciljem, za katere je bila namenjena.

Želeli smo o tem spregovoriti zato, da bo vsa naša javnost obveščena o pobudi Hranilnice in posojilnice in tudi o težavah, na katere je naletela. Trdno upamo, da bodo te ovire le začasne in da bo čimprej prišlo do uresničitve tega cilja, ki si ga je združba postavila v okviru dobrotelčnih dejavnosti, ki spremljajo njeno poslovanje na gospodarskem in socialnem področju.

Kratke vesti ○ Kratke vesti

Praznik komunističnega tiska v Trebčah

V soboto in nedeljo bo v Trebčah praznik komunističnega tiska. Praznik bo v lepi ogradi, to je v Dolinkah, predviden pa je tudi zanimiv program.

V soboto, ob 19. uri bo spregovorila senatorka Jelka Gerbec, sledil bo koncert znanega slovenskega kantavtorja Andreja Siferja. Sifer je znan tudi med našo mladino in ne samo mladino, zato bo v soboto priložnost, da bodo ljubitelji kantavtorjevih pesmi slišali nove in starejše skladbe. Po Siferju bo ples s skupino Supergroup.

V nedeljo bo ob 19. uri zaigrala domača godba na pihala »Parma« in sicer ob 19. uri, pozneje bo ples z ansamblom The Lords.

Sinovi gradbincev na počitnicah v Cesenaticu

Štiriinšestdeset otrok, sinov delavcev gradbenega sektorja iz tržaške pokrajine, je na poletnih počitnicah v letoviščarskem centru v Cesenaticu; otroci so gostje blagajne gradbincev, to je paritetnega organizma, ki upravlja prispevke podjetij za razne oblike posegov v korist delavcev tega sektorja; med temi oblikami je predvideno tudi podeljevanje prispevkov za zdraviliško in zdravniško oskrbo ter razdeljevanje študijskih štipendij.

Socialisti razpravljali o položaju v TVM

V prejšnjih dneh sta se sestala izvršni odbor socialistične sekcije v Tovarni velikih motorjev in pokrajinsko tajništvo PSI. Poleg splošne analize o težkem industrijskem položaju v mestu, sta delegaciji podrobneje razpravljali o zaskrbljujoči situaciji, ki jo preživlja TVM; obstajajo namreč določeni problemi, ki bodo lahko preudicirali prihodnost obrata, v kolikor se ne rešijo v kratkem roku. Največje skrbi obstajajo zaradi sedanje zelo nizke količine dela, ki lahko proti koncu leta sproži proces uvedbe dopolnilne blagajne. Izražena je bila tudi zaskrbljenost zaradi nezmožnosti, ki jo je vodstvo podjetja pokazalo, da bi doseglo večjo tekmovalnost na notranjem in zunanjem trgu. PSI bo vsekakor sprejel vse tiste politične pobude, da bi se ne uresničile bojazni sindikalnih organizacij in delavstva o okrnitvi obrata.

V Gabrovcu nagradili vinogradnike

Ob prisotnosti predstavnikov oblasti ter raznih političnih, gospodarskih in kulturnih organizacij, med katerimi smo opazili tudi vladnega komisarja in prefekta dr. Maria Marrosoja, je bilo včeraj slovesno nagrajevanje vinogradnikov zgoščiške občine, ki so razstavili svoj pridelek na letošnji 19. razstavi domačih vin. Nagrajevanje je bilo v društveni gostilni v Gabrovcu. Najprej je župan Josip Guštin pozdravil vse prisotne ter zaželel vinogradnikom in vsem kmetovalcem zgoščiške občine še nadaljnje uspehe, nato je nagradil prisotne vinogradnike, ki so prejeli poleg pokalov, ki so jih poklonile razne ustanove, še hranilne knjižice, ki so jih podarili slovenski bančni zaveži iz Trsta, z Opčin in iz Nabrežine. Nagrade so prejeli za belo vino: Miro Žigon, 2. Stojan Štubelj, 3. Srečko Stofa; za teran so prejeli: 1. Miro Žigon, 2. Marčelo Doljak, 3. Ladi Rebuta. Miro Žigon je torej prejel prvo nagrado tako za belo vina, kot za teran. Nagradjeni so bili še: Angela Budin, Alojz Škrk, Joško Obad, Janko Kocman, Josip Simoneta, Stanko Milič in Franc Colja.

Naftni madež

V severnem Jadranu, daleč od jugoslovanske obale so zapazili velik naftni madež. Prvi alarm je sprožila posadka ribiške ladje »Nautica«.

Jugoslovanski čolni, ki so dodeljeni varstvu obale, so nemudoma odpluli v bližino velikega madeža, da bi izmerili njegovo razsežnost, predvsem pa zato, da bi ugotovili, kam se nevarni madež pomika. K sreči so dognali, da ga morski tokovi odvajajo proti zahodu in zato ni nevarnosti za slovensko in hrvaško obalo.

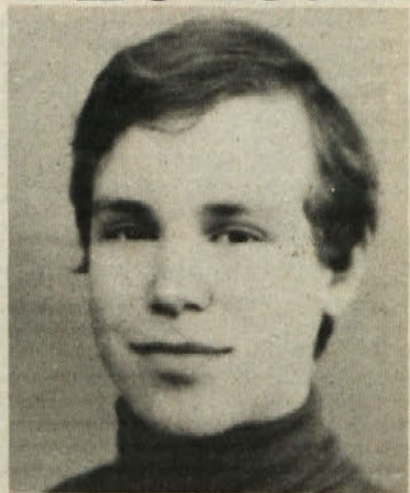
Makež je po vsej verjetnosti povzročila petrolejska ladja, ki so jo čistili na odprtem morju.

Žal ni šlo za ljubezen do branja časopisov

Včeraj zjutraj malo pred 6. uro je nekdo iz Ul. Cologna opazil dva mladeniča, ki sta se pred zaprto trafiko na št. 10 polastila svežnja časopisov in vzela pot pod noge. Neznaneč je obvestil policijo in mlada tatova skrbno opisal. Na Drevoredu XX. septembra so čez čas agenti izsledili 19-letnega Maurizia Petrisa iz Ul. San Pelagio 10 in 18-letnega Roberta Parisija iz Ul. Corridoni 15. Ker sta imela pri sebi plastično vrečko, v katero sta skrila 23 časopisov v vrednosti 38 tisoč lir, so ju aretirali zaradi kraje v obremenjenih okoliščinah.

Včeraj popoldne, ko je zaplaval na odprto morje

20-letni vojak utonil pri Lazaretu

Moreno Minca

V morju pred vojaškim letoviščem pri Lazaretu je včeraj popoldne tragično utonil 20-letni narednik Moreno Minca iz Milj, ki je služil vojaški rok pri inženirski enoti v Ul. Belpoggio. Njegovi kolegi so povedali, da se je okrog 17. ure pognal v vodo. Zaplaval je mimo pristaniških mojstrov, na odprto morje, tako da je postal le drobna pika, ki se je izgubljala v slepeči luči sonca in morja.

Nenadoma krik: »Na gladini plava truplo. Minco so s čolnom takoj pre-

peljali na suho, kjer ga je zdravnik letovišča skušal oživiti z masažo srca. Na pomoč sta priskočila še dva vojaška zdravnik, ki sta na počitnicah pri Lazaretu. Toda tudi z umetnim dihanjem usta na usta se Minco srce ni obudilo. Ostajala je še ena, čeprav zelo oddaljena možnost: tržaška bolnica. Za šoferja vojaškega rešilca se je začela divja, a še vedno prepočasna vožnja. V bolnico je namreč pripeljal že mrtvega Minco. Čeprav bo šele obdukcija natančno ugotovila vzroke smrti, je najbolj verjetno, da je mladenič med plavanjem zajela slabost in da si sam ni mogel pomagati. Vojaški organi so takoj obvestili starše, s katerimi je Moreno živel v Žavljah, v Ul. Monte d'Oro 9, potem ko so se tja preselili pred sedmimi leti iz Trsta.

Trbiško cesto je zamenjal za nudistično plažo

Šoferji tovornjakov in vozniki, ki so včeraj popoldne hoteli po državni cesti 202, so bili priče dogodka, ki se lahko zgodi le v vročih poletnih dneh.

26-letni A. M. je popolnoma gol strumno korakal od naselja Altura proti smodnišnici, ne meneč se na opazke in zbadljivke, ki jih je bil deležen s strani mimoidočih. Če je bilo njemu tako dobro, pa ni bilo drugim. Zaskrbljeni očitvidci so namreč sprožili alarm in policisti so nagea nemudoma stlačili v avto in popeljali v center za mentalno zdravje.

Tržaška občina sporoča, da je potrebno vložiti prošnje za uporabo občinskih telovadnic najkasneje do 30. t.m. Prošnje je treba oddati v občinskih prostorih na Trgu Unità. Pojasnila bodo zainteresirani dobili na oddelku za šport v Ul. del Teatro št. 5.

Vandali so se znesli nad bencinskim kioskom

V noči med nedeljo in ponedeljkom so neznani vandali razdejali kiosk bencinske postaje na Furlanski cesti 7, last 50-letnega Gualtieria Syare z Opčin. Ko je v ponedeljek zjutraj prišel na delovno mesto, je ugotovil, da so mu poškodovali računalni stroj, raz-

bili steklena vrata in telefon, poleg tega pa so se znesli tudi nad opremo v uti. Po njegovi oceni so zlikovci povzročili materialno škodo za milijon lir. Med razbijanjem so se verjetno tudi ranili, saj so pustili za sabo krvave sledove.

Jutri se sestane tržaški pokrajinski svet z edino točko dnevnega reda, ki je izvolitev članov v pokrajinski nadzorni odbor.

Izleti

SPDT priredi 9. in 10. julija dvo-dnevni izlet na Viš. Odhod z vlakom v soboto, 9. t.m., ob 12.30. Informacije in vpisovanje do vključno jutri, 8. t.m., na sedežu ZSSDI.

Združenje Union Podlonjer - Sv. I-van sporoča, da bo odhod na izlet v Kranjsko goro 10. julija ob 6.30 izpred Oberdankovega trga.

Ravnatelj, učno in neučno osebje srednje šole Simon Gregorčič v Dolini izrekajo prof. Liliani Cossi najgloblje sožalje ob izgubi očeta.

Festival v Miljah v polnem teku

Iz igre «Miš in njen sin»

Mednarodni festival mladinskega gledališča v Miljah je v polnem teku. Vsak dan nastopijo po tri ali štiri skupine gledališčnikov, medtem ko so otroci in šolniki, ki sledijo raznim laboratorijem že začeli z delom. Na Trgu Marconi se najmlajši vsak dan od 18. do 19. ure učijo izdelovati lutke, v prostorih pustne skupine Spasimo pa odrasli spoznavajo razne tipe «poceni» ali že uporabljenega materiala, kot so kovinske škatle, lepenka, kosi blaga, itd., s katerim izdelujejo lutke in druge gledališke rekvizite.

Do konca festivala traja tudi specializirani laboratorij za izdelavo lutk, le danes in jutri pa bosta predstavila značilnosti svojega dela Claude in Colette Monestier iz Francije. Od jutri dalje bodo otroci izdelovali ogromnega močljaja - robota, ki ga bodo nato predstavili zadnji dan festivala, ko bo v Miljah velika pustna maškarada. Kdor želi spoznati način, kako si lahko sam in poceni naredi «mala ali velika glasbila» pa naj 8. in 9. julija sledi tečaju Nicola Scarana.

Toliko o laboratorijih, prek katerih prireditelji festivala želijo vnesti tudi v šolska poslopja skrivnosti in tehniko gledališkega dela z otroki. Poglejmo sedaj, kaj bo nočoj na sporedu. Ob 17. bo v kinu Roma tržaška skupina «Il mondo incantato delle marionette» prikazala Grimmove pravljice «Vrtinica za princeso». Dve uri zatem bo skupina «Phersu» iz Rima zapela, zaigrala in pripovedovala zgodbo «Un flauto... quasi magico». Ob 23. uri pa bo vrsta na skupini «Strumentoconcerto» iz Milana. «Narava je glasba» je naslov glasbene pravljice, s katero bodo Nicola Scarano in njegovi predstavniki dolgo vrsto običajnih in neobičajnih glasbil.

Zvrstile se bodo od julija do septembra

Devinske poletne prireditve

V Devinu prirejajo že drugo leto zanimivo kulturno in športno manifestacijo, ki zaobjema glasbene večere, gledališke predstave, raznovrstne razstave ter tekme v veslanju in regato jadrskih desk. Prireditve je ljudskega značaja, saj je zamisel zanjo prišla od samih vaščanov; vodi pa jo devinska režiserka Anna Gruber. Kulturni večeri in športna srečanja se bodo zvrstili od julija do septembra. Žal je na tej kulturni manifestaciji odsotna slovenska komponenta.

Za letošnjo sezono so organizatorji napovedali vrsto koncertov tako klasične, kot moderne glasbe. «Glasbeni zaton», kot so jih organizatorji poimenovali, bodo zaradi naravne lepote devinskega portiča, kjer jih bodo izvajali, še posebno privlačni.

Na Starem gradu, eni izmed najlepših točk ne samo devinskega skalnatega obrežja, temveč vse tržaške obale, pa se bodo odvijala «Umetniška srečanja». Lansko leto so tu prebirali Rilkejeve Devinske elegije in tako oživel glas velikega avstrijskega pesnika, ki je prav te veličastne razvaline v času svojega bivanja v Devinu posebno vžubil. Letos so na vrsti pesnitve tržaškega umetnika Umberta Sabe; večeri se uokvirjajo v proslavo, ki jih prirejajo ob pesnikovi stoletnici rojstva. Poezije Umberta Sabe bo prebirala gledališka i-

gralka Fulvia Gasser. Prvi večer «Umetniških srečanj» bo v soboto, 9. julija, s pričetkom ob 20. uri. Zaradi majhnega prostora jih bodo ponovili še 20. in 27. julija ter v avgustu.

Organizatorji so napovedali nastop dveh gledaliških skupin, in sicer ansambla Compagnia degli amici di S. Giovanni, ki se bo pod vodstvom režiserja Zanniera predstavil z glasbeno komedijo v tržaškem narečju «Iera el tempo coi ferava le galine», ter skupino Compagnia regionale d'arte drammatica, ki jo vodi Dante Fabris.

Na poletni manifestaciji «Duino estate» bo svoja dela razstavljal kipar Nino Perizzi. Razstava bo na ogled v Villi Gruber.

Organizatorji niso pozabili na mladino. Zanj bodo priredili tekmo v veslanju «Vogada mata», ki je lansko leto privabila na stotine mladih. Tudi devinski Wind surf club sodeluje pri tej poletni prireditvi in bo za priljubljenost pripravil regato jadrskih desk.

Ena najzanimivejših točk je prav gotovo natečaj za najboljšo pesem v deželi, ki nosi naslov «Devinski grad». Natečaj razpisujejo pod pokroviteljstvom devinskega princa Raimunda Turn in Taxisa. Najboljšo pesniško stvaritev bodo nagradili 4. septembra.

Matia Bazar na festivalu KPI pri Briščikih

Pristaniška sekcija KPI prireja od 7. do 11. julija festival Unità in Dela prišel danes, ob 18. uri zvečer je na na igrišču športnega društva «M. Ervatti» pri Briščikih. Festival se bo sporedu ples z ansamblom «Pomlad». V soboto, 9. julija, bo ob 19.30 nastopila mladinska folklorna skupina iz Saleza, ki jo vodi Ljuba Vrtovec; zvečer pa bo igral ansambel «Lo zodiacos». V nedeljo bo na festivalu govoril posl. Antonio Cuffaro; sledil bo ples s skupino «Gli assis».

Na festivalu bo tudi nastopila znana italijanska skupina lahke glasbe «Matia Bazar». Nastop je zelo pričakovan, zato udeležence obveščamo, da so listki že na razpolago. Cena listka znaša 10.000 lir, v predprodaji pa so na razpolago v Baru Verdi v Miljah, v Casi portuale, Trg Duca degli Abruzzi, v prodajalnici Ricordi, Ul. S. Lazzaro, v Ljudskem domu v Križu in v knjigarni Rinascita v Tržiču.

Repentabrski kulturni dnevi

V Domu Albina Bubniča so v torek z otvoritvijo razstave zabavnih vicev in risb Ivana Škabarja ter nastopom Atilija Kralja in Sergija Štoke odprli Repentabrski kulturne dneve. Na sliki Atilij Kralj bere svoje pikre poezije

Šolske vesti

Ravnateljstvo državnega trg. tehničnega zavoda Žiga Zois s oddelkom za geometre sporoča, da se vrši vpisovanje za šolsko leto 1983-84 še danes, 7. julija, od 9. do 12. ure. Prav tako se vrši vpisovanje za oddelke za zunanjo trgovino v Gorici.

Znanstveni licej F. Prešeren sporoča, da bo vpisovanje za šolsko leto 1983-84 od 10. do 12. ure še danes, 7. julija t.l.

Poklicni zavod za industrijo in obrt Jožef Stefan sporoča, da bo vpisovanje za šolsko leto 1983-84 še danes, 7. julija.

Razstave

V TK galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja Tomo Vran novi ciklus slik na temo Kosovelovih pesmi.

V Domu Albina Bubniča, je odprta razstava zabavnih risb in vicev Ivana Škabarja.

V galeriji Kraške hiše je odprta razstava Milana Bizjaka. Obe razstavi bosta odprti do 17. julija ob četrtkih; sobotah in nedeljah od 18. do 21. ure, ob nedeljah tudi od 10. do 13. ure.

V galeriji Torkla razstavlja slikar Piero Conestabo.

ZSKD - KD KRAŠKI DOM

Občina Repentabor
Gorska kraška skupnost

Črnska duhovna glasba z New Swing Quartetom

Danes, 7. julija, ob 21. uri pri repentabrski cerkvi. Izkupiček je namenjen popravilom cerkve

KD SLAVEC
priredi 9., 10. in 11. julija v RICMANJIH

TRADICIONALNO ŠAGRO
Sobota, 9. 7. — ob 16. uri odprtje kioskov.

Nedelja, 10. 7. — ob 14. uri odprtje kioskov, ob 18.30 nastop gojencev Glasbene šole ter godbe na pihala iz Ricmanj

Ponedeljek, 11. 7. — ob 16. uri odprtje kioskov.

Vse večere od 20.30 dalje ples z ansamblom «POMLAD». Domače vino - specialitete na žaru
Pridite, ne bo Vam žal!!!

Gledališča

VERDI

V soboto ob 20.30 tretja in v nedeljo ob 18. uri četrta predstava operete «Madama iz Teb». C. Lombarda. Režija Vera Bertinetti, dirigent Guerrino Gruber.

CANKARJEV DOM LJUBLJANA Razstave

Do 24. avgusta (sprjemna dvorana) 15. mednarodni grafični bienale.

Stadion NK Zagreb

12. julija ob 21. uri: «Dire Straits». Prodaja vstopnic v Ljubljani - Golturist, Globtour, blagajna Cankarjevega doma.

Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega doma v Emonskem prehodu od ponedeljka do petka od 9. do 11. in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 9. do 11. ure in pred pričetkom predstave.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Ivan Cankar obvešča svoje člane, da bo seja odbora jutri, 8. julija 1983, ob 19.30 v društvenih prostorih.

Vodstvo Tržaškega partizanskega pevskega zbora «Pinko Tomažič» obvešča ves ansambel, da jutri, 8. julija odpade vaja. Vajo bodo isti dan, ob 19.30 imeli le otroški glasovi, medtem ko bo ob 20.30 odborova seja. Naslednja vaja celotnega ansambla bo v petek, 15. julija, ob 20.30 v naših prostorih. Pripravili bomo program za nastop na prireditvi «Istrskega odreda», ki bo v soboto, 23. julija, na Kozini.

KD Slavec priredi 9., 10. in 11. julija tradicionalno šagro v Ricmanjih. Vse tri večere ples z ansamblom Pomlad.

Razna obvestila

Kmečka zveza obvešča vse člane, ki so zaprosili za kmetijsko gorivo, da ga lahko dvignejo pri «Consorzio agrario» v industrijski coni. Ker je količina goriva omejena, pozivamo vse, naj se čimprej javijo in dvignejo za-prošeno gorivo.

Sekcija KPI J. Verginella iz Križa priredi danes, 7. t.m., ob 20.30 v Ljudskem domu javno zborovanje s sledečim dnevnim redom: 1. izdi volitev; 2. praznik tiska v Križu; 3. razno.

ŠZ GAJA

organizira v Padričah do 10. julija

ŠAGRO

Vsak večer ples z ansamblom Taims.

Včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 7. julija
MANICA

Sonce vzide ob 5.23 in zatone ob 20.56 — Dolžina dneva 15.33 — Luna vzide ob 2.36 in zatone ob 17.46.

Jutri, PETEK, 8. julija
LIZA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 27,9 stopinje, najnižja 22,7, ob 18. uri 27,2 stopinje, zračni tlak 1016,3 mb rahlo pada, veter 10 km na uro jugozahodnik, vlaga 60-odstotna, nebo malo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 23,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Arin Marchesi, Lisa Rochelli, Stefano Bertuzzi, Domenico Castellano, Enrique Vascotto.

UMRLI SO: 81-letni Angelo Santantonio, 71-letni Mario Caroppo, 84-letna Emma Trobec por. Rapotec, 72-letni Bruno Schillani, 82-letna Stefania Pangerc vd. Corsini, 65-letna Maria Grazia Russo por. Cadorini, 79-letna Paola Okmasich vd. Albertelli, 70-letna Vittoria Para vd. Malensek, 77-letna Alma Cenerutti vd. Majer, 77-letni Bruno Stecchina.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 20.30)

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 26, Trg XXV. aprila 6, Sesljan, Opčine, Milje (Lungomare Venezia 3).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30) Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 20.30 dalje)

Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Sesljan, Opčine, Milje (Lungomare Venezia 3).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 21. do 8. ure tel. 732-627, predpraznična od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20.

Družine Lacko - Pavletič (od torka dalje) plus Rok. Celo brigado dobrih rojenic želijo malemu Roku vsi, ki so ga težko pričakovali. Dobrodošel!

Kino

Ariston 21.30 «The Beatles — tutti per uno». Režija R. Lester. Glasbeni film s skupino Beatlesov.

Eden 18.00 «Il portiere della notte». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nazionale Dvorana št. 1 ob 15.30 «Ether, l'intimità proibita di una giovane sposa». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 ob 15.30 «Lilla, profumo di donna». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 ob 15.30 «Orgasmo esotico». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 17.00 «Suspiria». Režija Dario Argento.

Mignon 16.30 «Agente 007; licenza di uccidere».

Aurora 16.30 «Red e Toby». Walt Disney.

Capitol Danes zaprto.

Fenice 17.00 «Nosferatu, il principe della notte». K. Kinski, I. Adjani, B. Ganz. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Cristallo Zaprto zaradi počitnic do 11. avgusta.

Moderno Zaprto.

Radio 15.30 «Le porno coppie». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto Zaprto zaradi počitnic do 30. t.m.

Lumiere 16.30 «L'urlo di Chen terrorizza anche l'Occidente». Bruce Lee.

Giardino pubblico 21.15 «Grease II».

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

ESTETSKI salon «Ružica» Boljunc 378 — tel. 228313 obvešča cenjene stranke, da bo salon zaprt od 1. avgusta do 1. septembra zaradi letnega oddiha.

PRODAM renault 5 TS v dobrem stanju. Cena 3.500.000 lir. Telefon 040/212313.

PRODAM volkswagen passat (fami-gliare) letnik junij 1978 prevoženih 32.000 km. Telefonirati od 12. do 14. ure na št. 040/827266.

PRI ŽUPANOVH v Medji vasi je odprta osmica.

PRODAM renault 4 svetlo rjave barve letnik avgust 1981. Telefon 040/226216.

PRODAM staro kraško hišo na Opčinah z zemljiščem v bližini. Telefonirati v večernih urah na št. 040/225122.

ESTETIKA Milena Nabrežina center 145 — nega obraza in telesa. Telefon 040/200181.

OSMICO je odprl Alojz Kante, Praproš št. 18. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Herman Skrlj v Saležu. Toči belo in črno vino.

DR. MIRAN DOLHAR — splošni zdravnik — obvešča, da lahko ponovno sprejema nove paciente v okviru bolniške blagajne. Sprejema v ambulanti v Ul. Molino a Vento 72 vsak dan od 10.30 do 12.30, ob ponedeljkih tudi od 18.30 do 19.30. Telefon 755-666.

DELAVEC trdke Fiat prodaja fiat uno 980 kubič. cm doba štiri mesece po ugodni ceni. Telefon 040/229224.

PRODAM novo prikolico za goldoni stroje po ugodni ceni. Telefonirati od 18. do 20. ure na št. 040/228813.

VINSKE BRATCE vabi v osmico Stanislav Gruden - Samatorca 6.

17-LETNO dekle išče kakršnokoli zaposlitev. Telefon 040/412543.

PRODAM v bližini Campo Marzio majhno popolnoma obnovljeno stanovanje s centralnim ogrevanjem. Telefon 040/410372.

SPOROČAMO, da je odprta lekarna kozmetika pri mejnem prehodu Fernetiči (zraven urada ACI). Telefon 040/212733.

18-LETNO dekle z znanjem strojeple-sja in pisarniškega dela išče službo. Telefonirati v jutranjih urah na št. 040/220600.

PRODAM skoraj novo zakonsko spal-nico po ugodni ceni. Telefonirati po 20. uri na št. 040/227372.

KROJACNICA Košuta, Drevored D'Annunzio 11; razprodaja svileni, leneni in bombažno blago za poletne obleke, hlače in kostime, ki jih izdeluje po meri.

GUMIJASTI čoln collegari m 3,250 motor Johnson 25 KS, z opremo zelo malo rabljen ugodno prodam. Telefon 0481/20109.

PRODAM vespo piaggio 50 v dobrem stanju. Telefonirati v popoldanskih urah na št. 040/226113 ali pa cel dan na št. 228547.

ODDAM v najem na zapadnem Kra-su enosobno stanovanje za krajšo dobo. Pismene ponudbe na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Stanovanje».

PRODAJAM jadrnico ZEF, 3,80 m dolžine, s pomožnim motorjem. Telefonirati ob večernih urah na št. 040/212769.

KMEČKA IN OBRATNA HRANILNICA IN POSOJILNICA V NABREŽINI
Telefon: 200-186

OBVESTILO

Cenjene stranke obveščamo, da je od 4. julija stopil v veljavo nov urnik, in sicer:

zjutraj 8.30 — 13.00
popoldne: 16.00 — 17.00

OB SOBOTAH IN NEDELJAH ZAPRTO!

Filmski umetnik F. Coppola o svojem največjem podviĝu

Začel bo snemati film o japonskem desničarskem pisatelju Mišimi

Štirinštridesetletni ameriški režiser Francis Ford Coppola, ki je zaslovel s filmom Boter, pravkar snema «Cotton Club» (Bombaŝni klub) po romanu Maria Puza o slovitem jazz klubu v newyorški črnski četrti Harlem konec dvajsetih let. Zgodba se odvija med drugim tudi v newyorškem podzemlju. V filmu, ki ga Coppola snema s svojima stalnima sodelavcema, producentom Robertom Evansom in scenaristom Mariom Puzom, bo veliko glasbenih točk, glavno moško vlogo pa bo odigral Richard Gere, ki je zaslovel lani s filmom «Oficir in gentleman».

Ambiciozni Coppola pa ima načrte tudi za vnaprej. Tako je objavil, da bo kmalu začel «največji podvig v svoji karieri», namreč film o znanem japonskem pesniku in pisatelju Jukioju Mišimi (s pravim imenom Hirooka Kimitare), ki je v 45 letih

življenja ustvaril številna dela (romane, kratko prozo in drame), zavoljo katerih ga kritika uvršča med japonske klasike.

Leta 1970 je Mišima hotel pripravi garnizon japonske vojske do tega, da bi izvršili državni udar in vrnil cesarju absolutno oblast. Po spodletelu poskusu je skupaj z dvema mlajšima članoma svoje zasebne vojske, sestavljene iz desničarskih študentov naredil obredni samomor in z njim protestiral zoper «erozijsko tradicionalnih japonskih vrednot». Po njegovem so Japonci v drugi svetovni vojni izgubili svoj ponos.

Kot pravi Coppola, bo film upodobil Mišimovo delo in življenje v celoti in morda razkril razloge za ne navaden konec umetnika, ki je bil svoj čas japonski kandidat za Nobelovo nagrado za knjiŝevnost.

Prepovedan je njegov film

Reŝiser Bertolucci bije boj proti «novi» cenzuri

Zanimivo je, da ima reŝiser, sedaj producent Bernardo Bertolucci vsakih toliko let opravka s cenzuro, ki v Italiji budno preži nad «pokvarjenostjo» filmov. Taki filmi so pač zlo, ki prizadeje moralno, saj je Apeninski polotok čist kot solza.

No, sam Bertolucci pravi, da se cenzura vsakih štiri ali pet let začne vanj: zgodilo se je s filmom «Ultimo tango», nato nadaljevalo z «No-vecento», da bi sedaj cenzura položila roke na zadnji film reŝiserja

Giannija Amica «Io con te non ci sto più».

Filmski producent ugotavlja, da gre za «nenormalno potozo, saj je film izjemno čist in brez vulgarnosti, zato nočem, da bi ljudje pričakovali sedaj nekaj, česar v filmu ni».

Kljub vsemu temu pa je cenzura zavrnila film. In v katerem grmu tiči zajec? Po besedah protagonistice Victoria Cavalla, je cenzura najbrž udarila po tem, da v filmu imenujem parkrat moški spolni ud s pravim imenom in da se v nekaterih scenah pojavi na pol goli moški. «Vendar» pripominja Cavallo, «ne gre za opolzke scene, gre bolj za privid, za brskanje v duševnost moškega...».

Sam Bertolucci pa dodaja: «Cenzura se je vrgla predvsem na govorico filma, ki naj bi bila do skrajnosti pokvarjena, čeprav je nekaj stavkov, ki jih izrečejo igralci, dandanes v vsakdanji rabi. Najbrž pa je cenzorje razburilo to, da inkriminirane stavke govori ženska — Monica Guerritore. Pa še zanimivost, cenzura sploh ni oporekala, da se v film med določeno sceno pojavita dve čisto goli ženski: vse ogorčenje in protest je bil namenjen predvsem golemu moškemu, katerega pa le lahko slutimo in ga še niti prav ne vidimo...».

Jasno je, da bo producent sedaj vložil priziv na sodišče in obravnava naj bi bila čez približno trideset dni. Do takrat pa film ne bo zaživel v kinodvoranah, ker je, kot rečeno, prepovedan. Je pa tudi res, da je poseg cenzure kar lepa propaganda za «Io con te non ci sto più».

Burtonov peti zakon

«Telefoniral je in nam posredoval vest,» tako je dejal brat znamenitega 57-letnega Richarda Burtona Graham, se je novinarjem sporočil novico, da se je filmski zvezdnik v ponedeljek že petič poročil.

Burtonova izvoljenka je 34-letna asistentka režije Sally Hay, s katero

se je spoznal lani na Dunaju med snemanjem filma «Wagner». Novica je vsekakor presenetila vse in najbrž tudi dvakratno Burtonovo ženo Elisabeth Taylor, s katero ta čas snema film v Broadwayu: postalo ji je slabo, tako da so snemanje za nekaj časa prekinili...

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	23.50 TV dnevnik in vremenske razmere
13.00 Želja po glasbi	Drugi kanal
13.30 TV dnevnik	13.00 TV dnevnik ob 13. uri
13.45 L'imboscata - film	13.15 Šola in vzgoja
15.10 Mister Fantasy	13.45 La sonnambula
15.55 Il meraviglioso circo del mare	15.05 - I sogni nel cassetto - film
16.20 Športni zakaj	17.00 - 18.40 Tandem estate
16.40 Avventure, disavventure e amori di Nero, cane di leva	18.40 Športni dnevnik
17.00 - 19.45 Fresco fresco - glasbena oddaja	18.50 Mangimania
17.10 Astroboy - prijatelji v nevarnosti	19.45 TV dnevnik
17.30 Glej in zmagaj	20.30 TV dnevnik - Sestante
18.30 Viaggio nella maglia	21.25 Priŝigimo luč - glasbena komedija
18.45 V studiu s gosti in glasbo	22.40 TV dnevnik - večerne vesti
19.00 Michele Strogoff - po romanu Julesa Verna	22.50 TV dnevnik - šport
19.45 Alamanah jutrišnjega dne in vremenske razmere	24.00 TV dnevnik - zadnje vesti
20.00 TV dnevnik	Tretji kanal
20.30 Colosseum	19.00 TV dnevnik
21.25 Maščevanje Spartacusa - film	19.20 Deŝelni program
22.25 TV dnevnik - večerne vesti	19.55 Kamera in spomin
22.30 Maščevanje Spartacusa - 2. del	20.05 Šola in vzgoja
23.10 Rim: Premio letterario Strega	20.30 V peklenstem mestu - film
	22.00 TV dnevnik
	22.25 In tourné
	23.25 Speciale Orecchioocchio

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	Koper
17.40 Poročila	14.00 in 17.30 Odprta meja
17.45 Mogočno morje	18.00 Novo vznemirja
18.45 Glasba starega Jadrana: Dubrovnik	19.00 Mirjam Makeba
19.15 Risanke	19.30 TVD stišče
19.24 TV in radio nocoj	19.45 Dossier našega časa
19.26 Zrno do zrna	20.45 Serijski film
19.30 TV dnevnik I	21.40 TVD danes
19.55 Vremenske razmere	21.45 Turistični vodič
20.00 Tom, Dick in Harriet - angleška zabavna serija	22.15 Zeit im Bild - čas v sliki
Angleška zabavna serija v dvanajstih polurnih epizodah je družinska zgodba, ki se začne precej žalostno — s pogrebom. Žalost pa se, vsaj na nekaterih obratih, kaj kmalu spremeni v veselje. Glavni junak je temperamentni Tom Maddison, ki postane vdovec po tridesetih letih zakonske tiranije.	
20.25 Zgodovina mikroročalnika	
21.05 Iz koncertnih dvoran: S. Prokofjev - Simfonija št. 5	
21.50 TV dnevnik II	

Danes bo v Odprti meji med drugimi vestmi tudi prispevek z Repentabla o repentabskih kulturnih dnevih.

Zagreb

17.50 Videostrani
18.00 Poročila
18.05 TV koledar
18.15 Nadloge nekega Branimira
18.45 Pesem, ki traja: Dan na Kadinjači
19.30 TV dnevnik
20.00 Politični magazin
21.05 Velo misto - TV nadaljevanka
22.25 TV dnevnik

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5	22.40 Magnum P.I. - TV film
8.30 Dober dan Italija	23.25 Questa è Hollywood - dok. film
9.00 Alice - TV film	24.00 Patuljja v puščavi - TV film
9.30 Mary Tyler Moore - TV film	0.30 Dan August - TV film
10.00 Lou Grant - TV film	1.25 Curro Jimenez - TV film
11.00 Giorno per giorno - TV film	TELEPADOVA
11.30 Rubrike	10.00 Magician - TV film
12.00 La piccola grande Nell - TV film	11.00 Un uomo a nudo - film
12.30 Help - glasbena igra	12.30 Risanke
13.00 Il pranzo è servito - nagradna igra	14.00 Laura - TV film
13.30 Sentieri - TV roman	14.30 Diario Italia
14.30 Anastasia - film	14.45 Monjiro - TV film
16.30 Giorno per giorno - TV film	15.30 Risanke
18.00 Il mio amico Arnold - TV film	16.30 Vincente e piazzato
18.30 Glasbeni spektakel - Popcorn News	17.00 Risanke
19.00 Vsi domov - TV film	20.30 Causa di divorzio - film
19.30 Kung-fu - TV film	23.00 Giovanni avvocati - TV film
20.25 Glasbena oddaja	24.00 Il bell'Antonio - film
22.00 La mandragola - film	TRIVENETA
1.30 Rdeča reka - film	8.30 Amos Burke - TV film
RETE QUATTRO	9.30 Agente speciale - TV film
8.30 Risanke	10.30 Risanke
9.30 I super amici - risanke	11.30 Winnetou il mescalero - TV film
10.15 L'ambiziosa - film	12.30 Horoskop
12.00 Ljubezen na podstrešju - TV film	12.40 Papà chiocchia - TV film
12.30 Otroci dr. Jamisona - TV film	13.30 Risanke
13.00 Boj za življenje - TV film	18.10 Honey West - TV film
14.00 Agua viva - novela	19.00 Polvere di stelle - TV film
14.45 Segretario a mezzanotte - film	20.00 Oddaja o ribištvu
16.30 Risanke	21.00 Superfly - film
18.00 Risanke	22.30 Le grandi congiure - film
18.30 Quella casa nella prateria - TV film	24.00 Horoskop
19.30 Quincy - TV film	0.10 Ragazzo di borgata - film
20.25 Un gioco estremamente pericoloso	3.10 Agente speciale - TV film
22.30 Stasera amore	5.30 I cavalieri di Re Artù - TV film
23.30 Sport: boks - ob koncu film Ciclone	TELEFRIULI
ITALIA 1	12.15 Tudi bogataši jočejo - TV film
8.30 Risanke	12.45 TV dnevnik
9.30 Adolescenza inquieta - TV novela	13.00 The Beverly Hillbillies - TV film
10.00 Il colosso di New York	13.30 Tudi bogataši jočejo - TV film
12.00 Get Smart - TV film	13.55 Leadbelly - film
12.30 Vita da strega - TV film	15.30 Sentieri del West - TV film
13.00 Bim bum bam	16.50 Risanke
14.30 Sola per sempre - film	18.55 The Beverly Hillbillies - TV film
16.25 Bim bum bam	19.25 TV dnevnik
18.00 La grande vallata - TV film	20.00 Tudi bogataši jočejo - TV film
19.00 La donna bionica - TV film	20.30 Sentieri del West - TV film
20.00 Soldato Benjamin - TV film	21.30 La nostra vita comincia di notte - film
20.30 Can-Can - film	23.15 Horoskop
	23.20 Abat-jour
	23.55 Quel treno per Yuma - film
	TELEQUATTRO
	8.30 Povezava z Italio 1
	19.00 Dogodki in komentarji

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10-10.00 Radijski mozaik: Beseda ni konj; Glasbena matineja; 9.15 Roman v nadaljevanjih: D. Jančar: «Galjot»; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30-13.00 Opoldanski zbornik: Glasbeni potpuri; 12.00 Kulturni odmevi iz Beneske Slovenije; 13.20 Glasba po željah; 14.10-16.00 Mladinsko popoldne: Otroški kotichek; 14.30 Naš jezik; 14.35 Diskoteka; 15.45 Literarni listi; 16.00 Klasični album; 17.10-19.00 Razširjeni obzornik: Zimzelene melodije; 17.30 Rubrika; 18.00 Trikule-trakule, pogovori o naših otrocih; 18.20 Črnske duhovne pesmi.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro, jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved; 6.45 Cestne razmere - napoved radijskih in TV sporedov; 7.00 Zaključek; 7.15 - 13.00 Radio Koper na valu 202; 13.00 Otvoritev; 13.10 Predstavitve popoldanskega programa; 13.20 Zanimivosti, reportaže, pogovori, dejavnost društva likovnikov iz Ajdovščine; 13.45 Glasbeni utrinek iz Režije - Drumljca; 14.20 Iz glasbene ustvarjalnosti; 14.35 Glasbene želje poslušalcev po telefonu; 15.25 Ekonomska poročila; 15.30 Glasba; 15.45 Ekonomska poročila; 15.50 Pojdimo v kino; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik (uresničevanje družbenega plana v Ilirski Bistrici, problemska konferenca o delovanju družbenopolitične skupnosti Obale, turistične informacije); 17.30 Pogovor o poletni kulturni ponudbi na Gorškem; 18.00 Zaključek sporeda.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 18.30 Radijski dnevnik; 6.00 Otvoritev in glasba; 7.00 Horoskop; 7.30 Glasba; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.15 Casadei; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Glasba in pošta; 10.35 Vrtljak; 11.00 Svet mladih; 11.30 S prve strani; 11.35 Glasba; 12.00 Glasba po željah; 14.32 Poročila v nemškem jeziku; 14.35 Glasba; 15.45 Savio Record; 16.15 Edig Galletti; 16.32 Glasba; 18.45 Glasba; 19.35 Glasba.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00-9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.30 Pesem skozi čas; 11.34 La certosa di Parma; 11.58 Zeleni val; 12.03 Ulica Asiago Tenda; 12.58 Zeleni val; 13.15 Master; 14.28 Caffè concerto; 15.00 Od Lepe Otero do Lili Marlene; 16.00 Il paginone; 17.25 Globetrotter; 18.28 Glasbena biblioteka; 19.10 Nabozna oddaja; 19.30 Jazz na radiu; 20.00 Igra v štirih; 21.52 Objektiv Evrope; 22.22 Autoradio flash; 22.27 Fonosfera; 22.50 Glasbeni interval; 23.05 Telefonski poziv; 23.28 Zaključek sporeda.

RADIO OPCINE

10.00 Kupim..., prodam...; 19.00 Glasbeni kockalj.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.20 Rekreativna; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 6.45 in 7.35 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Za solarje; 8.35 Mladina poje; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Znanje melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13. ure: Iz naših krajev, iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Jezikovni pogovori; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Vrtljak; 15.55 Minute za EP; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Obvestila in zabavna glasba; 16.35 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17. uri; 18.00 Z ansamblom Nika Zajca; 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 18.35 J. Brahms: Madžarski plesi za klavir štiroročno; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom M. Ferleza; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Paleta popevk jug. avtorjev; 0.05 Nočni program - glasba.

Izvolitev Rebulle v parlament vnaša novosti v goriško KD

Izvoliti morajo novega pokrajinskega tajnika

Nedavne volitve, ki so kršćanski demokraciji prinesle tudi na Goriškem poraz, pa pomenijo za to stranko tudi uspeh. Demokristjanom je namreč uspelo, tokrat s pošteno pomočjo njih videmskih in pordenonskih kolegov, ponovno izvoliti v parlament svojega poslanca, Luciana Rebullo, doma iz Tržiča. Zasluga za to gre predvsem novemu deželnemu tajniku KD Biasutti, ki se je osebno angažiral v pridobivanju preferenčnih glasov za Rebullo.

Kot Goričani smo seveda zadovoljni zaradi te izvolitve, kajti imeti poslanca v Rimu pomeni veliko, še posebej če mu uspe vriti do stikov z ljudmi, ki odločajo. Taka je bila pred leti vloga poslanca in kasneje senatorja Martine, ki je bil tudi upravnik osrednjega strankinega g'asila Il popolo. Sicer pa so v Gorici zadovoljni tudi ker je bil v senat izvoljen komunist Nereo Battello. Čeprav pripada stranki, ki bo najbrž v Rimu v opoziciji, bo znal, kot vedno, tudi v prestolnici braniti interese Gorice in Goriške. Povezava med Rebullo in Battello bo prišla do pravega izraza še posebej takrat, in to bo kmalu, ko bo treba obnoviti zakon o goriški prosti coni.

Izvolitev Rebulle v parlament pa odpira nova vprašanja znotraj poso-

ške kršćanske demokracije. Rebullo je bil namreč na zadnjem kongresu posoške KD, komaj pred nekaj meseci, izvoljen za pokrajinskega tajnika stranke. Ostavko na to mesto je dal takoj po izvolitvi v poslansko zbornico. Sedaj vodi posoško KD posebni odbor. Kmalu pa bo treba najti naslednika.

V krogih kršćanske demokracije pravijo, da bo nov tajnik Gialfranco Crisci, mlad tajnik mestne sekcije KD v Gorici. Crisci je zelo povezan z deželnimi in rimskimi političnimi krogi, saj je osebni tajnik podtajnika Giorgia Santuza.

Odpirajo se s tem v zvezi tudi vprašanja notranjega razmerja v kršćanski demokraciji. Na zadnjem kongresu so v Gorici zelo napredovali forzanovisti (njihov glavni predstavnik je na Goriškem deželni svetovalec Brancati, ki bo najbrž postal v novi deželni vladi tudi odbornik). Sporazum med temi in moretejci je določil, da bo Rebullo, ki je morotejec, postal tajnik.

Na deželnem kongresu KD so morotejci pogoreli in forzanovist Biasutti je postal tajnik tudi s pomočjo nekaterih manjših skupin. Biasutti, torej forzanovist, so dali vse iz sebe, da je bil izvoljen Rebullo.

Jasno je, da bo ta skupina zahtevala nekaj v zameno na Goriškem. Najbrž ne bo tajništvo stranke v pokrajinskem merilu edina zahteva. Najbrž bomo kmalu imeli še kake druge premike znotraj te stranke, še posebej če vemo, da namerava Biasutti osredotočiti vso deželno politiko v svojih rokah. Tudi tisto, ki se nanaša na vprašanja pokrajinskih uprav in večjih občin.

Zaradi tega ne bomo imeli samo nekaterih premikov znotraj stranke, marveč najbrž tudi kaj novega v krajevnih upravah. KD bo očitno povezala vprašanje deželne vlade z vprašanjem sestave večine v pokrajinski upravi in najbrž tudi v občinah Pordenonu in Tržič ter še marsikje drugje, še zlasti v večjih občinah naše dežele. Kakšne bodo torej koalicije na pokrajini in v občini Tržič? V tem kraju so socialdemokrati že izjavili, da bi raje videli koalicijo med laiko-socialisti in demokristjani kot pa dosedanje levo koalicijo. Ne smemo pozabiti, da so bili socialdemokrati v levi koaliciji v Tržiču jeziček na tehtnici in da so jeziček na tehtnici tudi v katerikoli bodoči koaliciji v tem kraju. Še posebej po znatnem uspehu, ki so ga tam, za izjemo od drugih krajev, dosegli.

Tudi letos v dijaškem domu Veselo in razposajeno v poletnem središču

Slovensko poletno središče, ki ga šestič prirejajo v prostorih goriškega dijaškega doma S. Gregorčič in ki poteka pod pokroviteljstvom Odbora za doraščajočo mladino pri SKGZ, je letos zazbležilo rekordno število prisotnosti.

Zanimive pobude, ki je letos namenjena našemu, to je novinarskemu svetu, se udeležuje nad 100 otrok iz mesta in okoliških vasi. Kje iskati razloge za tak uspeh? Brez dvoma gre v prvi vrsti to pripisati načinu, kako je središče urejeno. Posamezni

otrok je v okviru interesne skupine vključen v svet, ki mu je najbolj prikladen in to z delom, igro in bavo. Vse to pa se odvija v prijetnem okolju, v družbi vrstnikov in venske besede.

● Razne ustanove in posamezniki v zadnjem tednu podarili goriškemu Zelenemu križu denarni znesek v višini 1.400.000 lir. S pomočjo teh prostovoljnih prispevkov Zeleni križ lahko krepki in kvalitetno izboljšuje svoje naloge.

Banke podaljšale urnik poslovanja s klientelo

V teh dneh beremo v časopisih vesti, da ponekod poslujejo banke s klientelo tudi v popoldanskem času. Ponekod so ta nov urnik uvedli za vse vrste kontaktov s klientelo, drugod pa samo za nekatere službe. Zasedaj je to le poskusnega značaja in je posledica točk vsebovanih v novi delovni pogodbi bančnih uradnikov, ki je bila podpisana pred kratkim.

Iz te pogodbe izhaja, da se urnik za poslovanje z občinstvom v tej prvi fazi podaljša za pol ure vsak dan. Na Kmečki banki v Gorici so te pol ure izkoristili tako, da so podaljšali dopoldanski urnik odprtja. Sedaj je Kmečka banka odprta od 8.05 do 13.35.

«Sicer pa se bomo popoldanskega odprtja lotili v oktobru,» nam je dejal ravnatelj banke Borut Leban. «To izhaja iz nove delovne pogodbe in takrat bo banka poslovala z občinstvom eno uro v popoldanskem času. Nismo še določili kdaj bo banka odprta, najbolj verjetno pa je, da bo med tretjo in četrto uro popoldne.»

Tudi banke v Italiji bodo torej uvedle popoldanski delovni čas. Da ne bi napak razumeli besed «delovni čas», v bankah imajo popoldne uslužbenci precej dela, kajti urejajo vse to kar so napravili dopoldne, ko so imeli stik s klienti. Sedaj bodo vsaj delno banke odprte tudi popoldne. To bo seveda nudilo precej ugodnosti klientom, pri nas v Gorici tudi zaradi menjave tuje valute.

V Doberdolu iščejo knjižničarja

Občinska uprava v Doberdolu namerava zaposliti uradnika, ki bo skrbel za občinsko knjižnico. Delovni čas je predviden 10 ur tedensko, odškodnina 7.500 lir na uro. Pogoji: starostna meja od 18 do 35 let razen izjem, ki jih predvideva zakon, diploma višje srednje šole. Prosilec mora v prošnji navesti da je brez zaposlitve in da obvlada slovenščino. Prošnje na kolokovanem papirju je treba nasloviti do 31. julija na županstvo v Doberdolu.

Štedite z vodo

Goriško mestno podjetje opozarja vse prebivalce, da naj ne uporabljajo v teh vročih dneh prekomernih količin vode. Še zlasti se obračajo na kmete, naj ne uporabljajo vode za namakanje v času med 6.30 in 22. uro. Prekomerna poraba bi namreč utegnila povzročiti pomanjkanje vode v višjih nadstropjih stanovanjskih hiš, še zlasti v predmestju.

● Na pokrajinski upravi obveščajo, da je še vedno odprt vpis v prvi razred slovenskega tečaja na zavodu Galilei. Dovoljenje za odprtje tega tečaja naj bi dobili v nekaj dneh, zato naj dijaki potrdijo predpise.

V juliju odprt vrtec na Livadi

V občinskem vrtcu v Ul. Brolo na Livadi je v telt julijskih dneh zelo živahno. To je edini vrtec, ki je odprt v juliju, čeprav le do 14. ure. Vsi državni vrtci so namreč zaprti tako v juliju kot v avgustu. Za najmlajše pa skrbi goriška občinska uprava, ki je odprla dva vrtca, enega za italijanske, drugega za slovenske otroke. 1. septembra bodo vsi vrtci, tako občinski kot državni, ponovno odprti po normalnem urniku.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Antonio, Ul. Romana, tel. 40-497.

MENJALNICA
tel. 0481/83909

TEČAJI BANKOVCEV
6. 7. 1983

Ameriški dolar	1.500.—
Kanadski dolar	1.190.—
Švicarski frank	708.—
Danska krona	162.—
Norveška krona	202.—
Holandski florint	522.—
Francoski frank	192.—
Belgijski frank	28,50
Funt sterling	2.280.—
Nemška marka	588.—
Avstrijski šiling	83.—
Švedska krona	192.—
Debeli dinar	14,80
Drobni dinar	16,20

» Banca Agricola Gorizia
Kmečka banka Gorica

Trgovci imajo na zalogah precej novosti Popusti v trgovinah že v začetku poletja

Trgovinski sektor v Italiji in pri nas v Gorici še posebej je v precejšnji krizi. Trgovce tarejo v teh dneh nove skrbi v zvezi z uvedbo registrskih blagajn (zasedaj to zanima le tiste, ki imajo več kot 200 milijonov lir letnega prometa), vendar ni to glavna skrb trgovcev. Skrbi jih predvsem to, da imajo v trgovinah manj kupcev. Pa še ti kupijo manj kot nekdaj.

Organizacije trgovcev trdijo, da se je potrošnja v Italiji zmanjšala pri nekaterih predmetih tudi za dvajset od sto. Prizadeta so predvsem oblačila, potem razni gospodinjski stroji, delno tudi predmeti trajnejše vrednosti, kot so n.p.r. avtomobili. V težavah se nahaja tudi ves sektor, ki je povezan z gradbeništvo, to je tudi sektor pohištvene opreme. Novo pohištvo običajno kupimo ko gremo v novo stanovanje. Če tega ni, se zadovoljimo s starim, na katerega smo itak navajeni v starem prostoru. Posledica zmanjšane potrošnje je tudi v pokazateljih za industrijsko proizvodnjo, ki v teh prvih letošnjih mesecih občutno pada.

Kriza je torej v vsej italijanski trgovini. Zaradi tega je v krizi ves terciarni sektor, v katerem ne najdemo več uslužbencev in kjer tudi ne odpirajo novih trgovin.

Se hujeje je pri nas, kjer je bilo približno sedemdeset odstotkov trgovine odvisne od jugoslovanskih kup-

cev. V nekaterih sektorjih je bila odvisnost skoro stoodstotna, v drugih pa manjša. Celi mestni predeli so bili odvisni od kupcev z druge strani meje. To je jasno povedal tudi v tošnji proračunski debati na občini goriški župan. Sedaj kupcev iz Jugoslavije ni zaradi omejenega števila prehodov in tudi če bi se promet spet stil ne bi se vrnil več zlati časi na goriško (in tržaško) trgovino kar vse se je podražilo tudi pri nas, menjava dinarja v odnosu do lire je danes manj ugodna kot nekoč. Zaradi tega ne bodo več jugoslovanski turisti kupovali pri nas dobesedno vsega, kot se je dogajalo do lanskega oktobra.

Prav zaradi tega so goriški trgovci pričeli predčasno s poletnimi razprodajami. Ne gre tokrat le za to, da izpraznejo zaloge blaga, ki je slovesno, kot se je dogajalo marsikje pred leti. Tokrat so razprodaje resnične in v marsikateri trgovini na goriškem korzu dobiš med blagom, ki ga razprodajajo s precejšnjim popustom tudi letošnje poletne novosti najbolj znanih italijanskih modnih kreatorjev. Zakaj je prišlo do tega? Trgovci so letošnja poletna oblačila naročili že lansko jesen, ko je kazalo, da bodo jugoslovanski turisti jevalni ukrepi le kratkotrajni. Zaradi tega so tudi naročili blago v alij manj podobnih količinah kot leti, saj so bili prepričani, da bodo imeli v svojih trgovinah prav toliko klientov kot prej. Pa so se ustili. Zaradi tega imajo v zalogah tudi preveč poletnega blaga, ki je letos modni. Kdor ni pihel z nakupom poletnega oblačila si bo lahko, seveda če ima posluh in srečo, sedaj nakup pil blago po deset, dvajset ali še več odstotkov nižji ceni. To velja še posebej za ženske in dekleta, ki so pozorna na vsako modno novost.

Razpis natečaja za direktorja v goriškem pokrajinskem muzeju

V pokrajinskem muzeju v Palači Attems bodo najbrž kmalu imeli novega direktorja. Doslej je več kot dvajset let to službo honorarno upravljal comm. Guido Bradascia, že enako število let upokojeni občinski ekonom. Bradascia je velik mater likovne umetnosti in je v tem času muzej dejansko prenovil, še posebej stalno galerijo goriških oz. deželnih likovnikov. Dal je pobudo tudi za celo vrsto pomembnih razstav, ki so bile v tem času v Palači Attems, prizadeval si je tudi, da bi se v palači vršile druge prireditve, koncerti, kongresi itd. Napisal je tudi vodič po goriškem muzeju. V tem času si je, tudi z njegovo pomočjo, pokrajinska uprava prizadevala, da bi razširila prostor za muzejske zbirke. Odkupila je nekaj stavb na grajskem griču, ki so skoro v celoti prenovljene. Tja gor bodo prenesli vojni muzej, ki je sedaj v Palači Attems, saj je za tak muzej vedno manj zanimanja. V palači na Kormu pa bodo uredili še več prostorov za arhiv, knjižnico in druge pomembne zbirke.

Sedaj pa je čisto logično, da pride do imenovanja novega ravnatelja. Pokrajinska uprava je razpisala javni natečaj. Prijavijo se lahko italijanski državljani, ki imajo univerzitetno diplomu literarnih ved, glasbe ali drugih zgodovinskih in filozofskih ved, imeti morajo tudi diplomu o specializaciji v zgodovinski umetnosti ali arheologiji, bibliotekarske sposobnosti, ne smejo biti starejši od 35 let (seveda veljajo tu po zakonu predvidene izjeme).

Prošnje na kolokovanem papirju je treba poslati na personalni urad goriške pokrajinske uprave (Gorica, Corso Verdi 55, tel. 85051) najkasneje do 17. avgusta letos. Prošnji je treba priložiti vso potrebno dokumentacijo. Podrobnejša pojasnila je moč dobiti na personalnem oddelku pokrajinske uprave v Gorici. Kandidati bodo delali pismeni in ustni izpiti.

Požar v Zdravščini

Kar štiri vozila goriških gasilcev so večeraj pozno zvečer ob 19.30 pihela v Zdravščino, kjer je pričelo goriti v hali tamkajšnje tekstilne tovarne.

Iz še nepojasnjenih vzrokov, najbrž pa zaradi kratkega stika, je pričelo goriti na nekaterih velikih statvah.

K sreči so gasilci prišli hitro na kraj in pogasil požar, ki se je že nevarno širil. Skladišče je bilo namreč polno umetnega vlakna, ki ga izdelujejo v tej tovarni in kar precej tega je bilo že uničenega. Gasilci so sorazmerno hitro (v dveh urah) opravili svoje delo.

Pravijo, da je škoda precejšnja, čeprav je ne znajo še oceniti. Požar samo še dodaja težave tej tovarni, kjer imajo v teh dneh delodajalci v načrtu, da bi odpustili kar dve tretjini delavcev in delavcev, ki so tu zaposleni.

Danes v Sovodnjah

Danes in jutri bo na območju sovojenjske občine obvezno cepljenje psov proti teklini. Danes bodo cepljenje opravljali od 8. do 9.30 v Sovodnjah, od 10. do 10.30 na Peči, od 10.30

do 11. ure v Gabrjah ter od 11. do 11.30 v Rupih. Jutri od 9. do 10.30 bo cepljenje psov na Vrhu.

Izgubljeno-najdeno

V uradu goriških mestnih redarjev v Ul. Mazzini so na razpolago zakonitim lastnikom sledeči izgubljeni predmeti: par očal za vid štiri denarnice z denarnimi zneski, trije prstani, štiri zapestne ure, od katerih sta dve ženskega tipa, moška torbica, kolo tipa «cross», štiri ženska, eno moško in eno zložljivo kolo, en avtoradio, verižica iz dragocene kovine, pet motornih koles, dva jopiča, ženski dežnik, torba z raznovrstnimi predmeti, več šopov ključev.

Razna obvestila

Knjižnica Damira Felgla v Gorici (Križna ulica štev. 3) bo v poletnem času do 31. avgusta odprta le trikrat tedensko in sicer ob ponedeljkih, sredah in petkih od 10. do 14. ure.

Taborniki Rodu Modrega vala odpotujejo na letošnje taborjenje danes, 7. julija, ob 15. uri z vlakom z železniške postaje v Novi Gorici.

Kino

Gorica

VERDI Zaprt do 28. julija.
CORSO 18.00—22.00 «Copkiller — Yassino dei poliziotti». Prepovedan mladini pod 14. letom.
VITTORIA 15.30—22.00 «Art sena lia». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica in okolica

SOČA 19.00—21.00 «Zahod sonca». goslovanska komedija.
SVOBODA 21.00 «Francoske razpade». Francoska komedija.
DESKLE Danes zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska, v Štandrežu, tel. 85188.

«Božanska komedija» in «grešno» občinstvo

Pot iz mesta do Milj nikakor ni težavna, čeprav lega nad asfalt težka preproga sopare, ki ne popusti niti ob večernih urah. Kljub temu se je na miljskem belem trgu v torek zvečer zbralo kar veliko občinstva, ki je vrglo rokavico poletju, da bi pod zvezdami sledilo predstavi Lutkovnega gledališča iz Ljubljane, ki je nastopalo v okviru tamkajšnjega festivala.

«Božanska komedija» je obetala svežino in humor, ki nam je bil še dobro v očeh in ušesih, saj smo predstavo že videli v goriškem Kulturnem domu, ko so Ljubljanci gostovali na srečanju malih odrov. Še ob dnevnih svetlobi smo sedli na oranžne plastične «tribune» in čakali, kdaj se bo predstava začela. Radovednost, kako bo «Božanska komedija» na prostem učinkovala, je bila velika in je zajela izredno številni avditorij.

In res, začelo se je duhovito pripovedovanje o genezi in rojstvu človeka, očarljive lutke so valovile v luči reflektorjev, bog, angeli in nadangeli so igrali svojo igro, zraven pa se je razlegal hrup iz sosednje kavarne, iz ozadja so prihajali čudni medklici, tribune so se naenkrat začele prazniti in po prvem aktu je bila kar polovica sedežev prosta.

Res je, da predstava ni učinkovala kot bi morala, da se je marsikaj v noči razpršilo in jo je «depše» gledati v zaprtem prostoru, res pa je tudi, da so na koncu ostali samo tisti, ki razumejo slovenščino...

MARIJ ČUK

Pomen ljudske glasbe pri vzgajanju otrok

V prvi polovici maja je bilo v Piranu mednarodno posvetovanje o ljudski glasbi in glasbilih ter o pomenu le-teh pri vzgoji otrok in mladine. Posvetovanje je organiziralo mednarodno društvo (ICTM, International Council for Traditional Music) pod okriljem svetovne organizacije UNESCO. Dve sta bili glavni temi posvetovanja: «Pomen medkulturnih procesov za zgodovino ljudskih glasbil» in «Glasbila iz sveta otrok in njih razmerje do kulture odraslih». Na srečanju je sodelovalo preko 25 predavateljev iz Evrope in ZDA, ki so govorili o problematiki in o razvoju ljudske glasbe v lastni državi.

Zanimivi so bili referati B. Sarosija iz Madžarske o ciganski glasbi in o globoki čustvenosti, ki se odraža v tej glasbi in o rabi violine v madžarski ljudski glasbi. Od slovenskih referentov je bila prisotna Zmaga Kumer iz Ljubljane, ki je izčrpno podala pregled slovenskih ljudskih instrumentov in število ljudskih godcev, ki se še aktivno udeležujejo po raznih slovenskih vaseh zlasti Prekmurja.

O ljudskih instrumentih in o ljudskih godcih je poročal tudi Julijan Strajnar, ki je posebno izčrpno opisal slovensko etnično posebnost pritrkavanja, ki je še precej razširjeno po mnogih slovenskih vaseh; poseb-

no na velikonočni ponedeljek, ko so po nekaterih slovenskih vaseh tekmovali v pritrkavanju, npr. v Cerkljah na Gorenjskem, v Vipavi itd... Prof. Igor Cvetko je poročal o glasbeni ustvarjalnosti v Sloveniji, o otroški glasbi in posebno o glasbeni igrački, ki je mnogo več kot samo igrača. S poslušanjem glasbene igrčke otrok spozna že melodijo in razne takte, ritem in melodioznost.

V času posvetovanja je bila v Piranu odprta tudi razstava otroških izdelkov na temo otroških (ljudskih) glasbil, ki je prikazala izkušnje in dosežke v vrsticah in šolah v Sloveniji, posebno pa delež Mire Voglarjeve in njene metode predšolske glasbene vzgoje.

MARKO PAULIN

Nenavadna kontracepcija

Ženske iz plemena Iguagaos, ki živi v gorah severovzhodno od Bagia na Filipinih, načrtujejo rojstvo otrok na starodaven način: z napojem iz gozdnih gomoljev in sežganih školjčnih lupin. Jemljejo čisto majhne količine tega zvaraka, ki jih za štiri leta sterilizira. Če pa je «zdravila» preveč, ostanejo jalove za celo življenje.

Nenavadno kontracepcijo je leto dni raziskovala skupina strokovnjakov in dve njeni članici, Rida Laguisma in Augustina Iban, sta preživeli med pripadniki plemena celo leto. Pozornost raziskovalcev je najprej vzbudilo dejstvo, da rojevajo ženske tega plemena zmeraj v presledkih štirih let.

Ljubavne povesti

Nova knjiga Marka Šabića je prijetno in lahko branje

Knjiga šestih novel pod naslovom Ljubavne povesti, ki je izšla pri založbi Mladinska knjiga v zbirki Nova slovenska knjiga, predstavlja prijetno presenečenje. Res je sicer to presenečenje relativno, toda če vrednotimo to knjigo s stališča povprečnega slovenskega bralca, ki ima rad dobro branje, ki ne hlasta za modernimi eksperimenti in ki je nekoliko zaverovan v klasično pripovedništvo, potem je knjiga «ljubavnih povesti» zanimivo in prijetno branje.

Zato smo skoraj presenečeni, ko prebiramo Švabićeve novele v zbirki Ljubavne povesti, v katerih nam avtor prikazuje v klasični pripovedni formi zgodbe in podobe iz slovenskega vsakdana, zgodbe navadnih preprostih ljudi.

Avtor spremne besede Andrej Inkret je zapisal, da gre za nekakega

sodobnega Jurčiča ali Kersnika s tematiko iz sodobnega našega življenja, v katerem nastopajo direktorji, obrtniki, tehnokrati, ki so konformistični in uspešni v svojem pridobivanju in trošenju in ki jim vse več ali manj uspeva. Dokler ne stopi mednje tista stvar, ki jo pisatelj naziva «ljubava», ki povzroči konec njihovega služenja denarja, njihovih uspehov v poslovnem svetu, njihovega samozadovoljstva in se začne drama, ki ni tragedija temveč melodrama.

Dejstvo je, da pisatelj ironizira predstavnike sodobne slovenske potrošniške družbe, da slika sodobni malomeščanski svet, uživaštvo njega predstavnikov, služenje denarja, vsestranske uspehe, ljubezenske zaplete. Prav zanimivo branje je, pa naj gre za ženo filmskega režiserja, za ženo obrtnika in njen zaplet z mladim komercialistom ali za ljubezensko zgodbo nižjega uradnika ali ljubezensko tragedijo mladega inženirja in njegove žene.

In svet, ki nam ga predstavljajo te zgodbe je kljub ironičnemu posmehu in nenavadni pestrosti zgodb sodobna upodobitev naše stvarnosti, pa naj bo kritikova sodba o Švabičevi literaturi, napisana knjigi na pot, še tako stroga. Ni dvoma zato, da bodo Ljubavne povesti že zaradi tematike in zanimivosti priljubljeno branje.

Patronat KZ - INAC svetuje

Jugoslovanski sorazmerni del pokojnine

Vpr.: «Morate mi oprostiti, če vas nadlegujem s svojim pismom, vendar sem se odločil, da javno povem svoj primer in da skušam razumeti, kako je s to stvarjo. Tu mislim na apliciranje konvencije med Italijo in Jugoslavijo, ki je nerazumljivo tako meni kot številnim mojim prijateljem.

Dovolite mi, da navedem svoj primer: sem upokojen kot bivši trgovec in prejemam minimalno pokojnino INPS. Ker sem bil par let zaposlen v Jugoslaviji in sem bil priznan kot partizanski borec še pred 9.9.1943, prizna pokojnino za ta leta. Moral sem čakati precej časa, preden sem preko INPS dobil odgovor in odločbo iz Ljubljane, iz katere je izhajalo, da mi pritiče določen dinarski znesek na mesec. Obrnil sem se prav na pisarno vašega Patronata INAC, da bi mi to raztolmačili in uredili vsa dokumentacija za nakazovanje pokojnine. Vendar pa sem dobil odgovor, da se mi ne splača sprejeti jugoslovanske pokojnine in da je bolje, da celotno zadevo arhiviramo. Ta odgovor mi ne gre na račun, čeprav je jugoslovanska pokojnina dokaj nizna. Preko nekega prijatelja sem se obrnil na pokojniški zavod v Ljubljani, kjer so mu dejali, da mi bodo začeli izplačevati pokojnino, takoj ko bom poslal določene dokumente. Komu naj verjamem?» S. Z.

Vsak italijanski državljani in upokojenec pri italijanskem nosilcu zavarovanja INPS ima pravico, da na uveljavljuje meddržavne pogodbe med Italijo in Jugoslavijo v SRFJ priznana določena zavarovalno oziroma pokojninsko dobo. To je bil konkretno vaš primer in pravilno ste vložili zahtevek na INPS v Trstu, ki je poslal proš-

njo na deželni center v Videm, ta pa na SPIZ v Ljubljano, ki je izračunala odgovarjajoči pokojninski znesek, ki naj bi bremenil Jugoslavijo. Ta odgovor oziroma odločbo ste nato prejeli v roke, vendar pa ta sklep o pridobitvi pravice do sorazmernega dela jugoslovanske pokojnine ni bil dokončen, ker je v skladu s konvencijo v vsakem primeru potrebna opcija zavarovanja, se pravi pismena izbira, da upokojenec sprejema sorazmerni del pokojnine.

No, in v tem grmu tiči zajec. Tisti italijanski upokojenci, ki prejemajo višjo pokojnino INPS od minimalne, imajo neposredno korist, če se aplicira konvencija in opcijo navadno napravi sam INPS, ker je ugodnejša za stranko. Drugačen pa je problem, ko gre za minimalno pokojnino INPS, kakršen je prav vaš slučaj. V tem primeru bi lahko vi s podpisom opcije sprejeli apliciranje konvencije in bi tako bili deležni sorazmernega dela jugoslovanske pokojnine, kot je to navedeno v odločbi. Vendar pa bi vam nato INPS avtomatično znižal italijansko minimalno pokojnino za prav tolikšen znesek, kolikor znaša jugoslovanski sorazmerni del pokojnine. Po zakonu je namreč zajamčena minimalna pokojnina, vendar s kopičenjem pokojninskih zneskov v obeh državah.

Če torej potegnemo črto, bi se vam splačalo sprejeti jugoslovansko pokojnino le v dveh primerih: 1. če bi seštevek realne pokojnine INPS in jugoslovanskega sorazmernega dela presegal minimalno pokojnino INPS; 2. če bi vi imeli vsaj 15 let pokojninske dobe v Jugoslaviji, bi lahko uveljavili samostojno jugoslovansko pokojnino, ne da bi pri tem INPS lahko kakorkoli interveniral.

Tržaški slikar v Torkli

Prejšnji petek so v dolinski likovni galeriji Torkli odprli razstavo del tržaškega slikarja Piera Conestaba, ki je vzbudila veliko pozornost.

O delu tržaškega slikarja je spregovoril umetnostni kritik Milko Bambič, ki je dejal, da ima Conestabo vse pogoje za uspeh, saj ga odliku-

jeta spretnost in iznajdljivost. S temi svojimi kvalitetai dosegla Conestabo učinke, ki so še neznani.

Po Bambičevem uvodnem nagovoru in pozdravu predstavnika KD Valentin Vodnik, je slikarju v čast zapel moški pevski zbor dolinskega društva, ki ga vodi Ignacij Ota.

Na predzadnji dan izleta obisk v Ankari

V Gore smo imeli kosilo v znani turško-kmečki restavraciji. Tudi Najprej so nam prinesli v kisu vloženo zelenjavo s papriko, kumarice, oljke in paradižnike ter zdrobljeni sir, nato še fižolovo juho, jo gurt in različne jedi. Pojedli smo vse, seveda ob zalivanju z dobrim

kozarcem turškega «šarapa». Življenje moških in žensk se v vasi močno razlikuje. Moški delajo na kmetiji, ženska pa je doma, kjer mora pospravljati, kuhati ter vzgajati otroke, saj jih je v vsaki družini kar lepo število. Hčerke ostajajo doma do 16. ali 17. leta, ko se poročijo. Sinovi pomagajo očetu na polju. Sa-

mo v poletnem času, ko je največ dela na polju, delajo moški in ženske skupaj. Opazili smo, da nekatere ženske veliko več delajo od moških; medtem ko je moški pasel ovce in kože ter kadił cigarete v senci kakkega drevesa, so morale ženske na kmetiji delati najtežja dela.

Evropejec ponavadi misli, da je

Turčija pretežno nerodovitna dežela. V resnici pa ni tako. Približno ena tretjina celotne državne površine je lepo obdelana zemlja, nadaljnjo tretjino zavzemajo pašniki, gozdovi pa krijejo četrtno celotnega ozemlja. Anatolija je v nižinskih predelih, ki mejijo na morje, prav rodovitna ter daje mnogo bombaža, agrumov, vina, znanih fig ali smokve, tobaka, čaja in lešnikov, da ne pozabimo na oljke. Na notranji planoti, kjer se manj čuti blagodejni vpliv morja, pa pridelujejo opij in žitarice, ki jih poznamo pri nas (koruza, pšenica, ječmen itd.) pa tudi zemeljske lešnike in sladkorno peso. Zanimivo je, da kakor v Bolgariji imajo tudi tukaj obsežne plantaže vrtnic, iz katerih pridelujejo olje in razne parfume. Glede živinoreje pa je treba omeniti vsem znane kože angora, ki dajejo odlično volno mohair, za katero se navdušujejo tudi naše ženske.

Tudi pod zemljo je Turčija bogata. Tu pridobivajo železo, živo srebro, žveplo, boksit za pridobivanje aluminija, premog in črpajo tudi nekaj petroleja. Industrija se je seveda razvila v funkciji rudarstva in poljedelstva, oziroma živinoreje. Tako so tu razvite zlasti sladkorna, železarska in tekstilna industrija.

Predzadnji dan našega bivanja v Turčiji je bil posvečen obisku glavnega mesta Turčije — Ankari, ki se je najprej imenovalo Ancyra, nato do leta 1930 Angora. Pred prvo svetovno

vojno je bila Ankara nepomembno mestce s približno 30 tisoč prebivalci, medtem ko jih šteje danes preko 2 milijona. Ko je Mustafa Atatürk leta 1923 iz političnih razlogov proglasil Ankaro za prestolnico nove Turčije, je postala Ankara pomembna tudi v mednarodnem merilu. Ves dan smo ostali v tem mestu in si ogledali zanimivosti tako v starem kot v novem delu. Ogledali smo si tudi Atatürkovo mavzolej, kjer je Atatürk pokopan. Toda to ni samo spomenik Atatürku, ampak hkrati je spomenik vsem, ki so se za novo Turčijo borili. Je spomenik neznanemu vojaku in simbol zahvale vsem, ki so pripomogli k novi turški republiki. Atatürk je izvedel napredne reforme, ki so močno spremenile podobo države, razglasil je enakopravnost vseh državljanov, izvedel agrarno reformo, odpravil sultanat, uveljavil sodobne zakone, zamenjal arabsko pisavo z latinico. Zenskam je dal svobodo in enakopravnost, odpravil fevdalizem in prepovedal nositi fes ter ločil cerkev od države. Ne bomo ocenjevali reformatorskega dela Atatürka, ki je dejanski ustanovitelj nove Turčije, toda priznati le moramo, da turško ljudstvo še dandanes ljubi in čeni svojega državnika, ki je Turčiji začrtal novo pot. To dokazujejo tudi prave procesije Turkov, ki prihajajo v mavzolej iz vseh, tudi najbolj oddaljenih predelov Turčije, da bi se poklonili njegovemu spominu.

NADALJEVANJE IN KONEC SLEDI

V tipični turški restavraciji so se naši izletniki kar dobro znašli.

(Foto M. Magajna)

Po včerajšnjem žrebu parov v evropskih nogometnih pokalih

Že v prvem kolu Crvena zvezda-Verona

Žreb tokrat v glavnem ni bil posebej naklonjen italijanskim in jugoslovanskim ekipam

POKAL PRVAKOV

ŠESTNAJSTINA FINALA

- Roma (It.) - Göteborg (Sve.)
- Atlone Town (Irska) - Standard Liege (Bel.)
- Ajax Amsterdam (Niz.) - Olympia Pirej (Gr.)
- Fenerbahce Istanbul (Tur.) - Bohemians Praga (ČSSR)
- Rapid Dunaj (Avs.) - Nantes (Fr.)
- CSKA Sofija (Bol.) - Omonia Nikozija (Ciper)
- Odense BK (Dan.) - Liverpool (Ang.)
- Benfica Lisbena (Port.) - Linfield Belfast (Sev. Ir.)
- Dynamo Berlin (NDR) - Jeunesse Esch (Luks.)
- Partizan Beograd (Jug.) - Viking Stavanger (Nor.)
- Kuusysi (Fin.) - Dinamo Bukarešta (Rom.)
- Dundee United (Škotska) - Spartans Hamrun (Malta)
- Dynamo Minsk (SZ) - Grasshopper Zürich (Švi.)
- Raba Vasas Gyoeer (Madž.) - Vikingur (Isl.)
- Poznan (Pol.) - Atletico Bilbao (Špa.)

Nosilec naslova Hamburger (ZRN) se je brez boja uvrstil v naslednje kolo. Prve tekme bodo na sporedu 14. septembra; povratno kolo pa bodo odigrali 28. septembra.

POKAL POKALNIH PRVAKOV

KVALIFIKACIJSKA TEKMA

- Swansea (Wales) - Magdeburg (NDR)
- ŠESTNAJSTINA FINALA
- Aberdeen (Škotska) - Akranes (Isl.)
- Innsbruck (Avs.) - Köln (ZRN)
- Zmagovalec kval. tekme - Barcelona (Šp.)
- Juventus (It.) - Gdansk (Pol.)
- Famagusta (Ciper) - Beveren (Pol.)
- Dinamo Zagreb (Jug.) - Porto (Port.)
- Mersin Idmanyurdu (Tur.) - Spartak Varna (Bol.)
- Manchester United (Angl.) - Dukla Praga (ČSSR)
- Seryette Ženeza (Švi.) - Beggen (Luks.)
- Nijmegen (Niz.) - Bergen (Nor.)
- Glasgow Rangers (Škotska) - Valletta (Malta)
- AEK Atene (Gr.) - Ujpesti Dosza (Madž.)
- Sligo Rovers (Irska) - Valkea Haka (Fin.)
- BK 1901 Nykoebing (Dan.) - Donetsk (SZ)
- Hammarby Stockholm - Mentori Tirana (Alb.)
- Paris St. Germain (Fr.) - Glentoran Belfast (Sev. Irska)

Prvo kolo bodo odigrali 14. septembra, povratno pa 28. septembra.

POKAL UEFA

DVAINTRIDESETINA FINALA

- Aston Villa (Ang.)
- Vitoria Guimapes (Port.)
- Sparta Praga (ČSSR)
- Real Madrid (Šp.)
- Anvers (Bel.)
- Zürich (Švi.)
- Sparta Rotterdam (Niz.)
- Coleraine (Irska)
- Banik Ostrava (ČSSR)
- 1903 Kopenhagen (Dan.)
- Austria Dunaj (Avs.)
- Aris Bonnevoie (Luk.)

ZÜRICH — Žreb prvega kola evropskih nogometnih pokalov ni bil posebej naklonjen italijanskim in jugoslovanskim predstavnikom.

V pokalu prvakov se bo Roma spoprijela s švedskim Göteborgom. Ta ekipa, ki tvori ogrodje švedske državne reprezentance, bo za Rimljane trd oreh, še zlasti, ker bo Roma letos imela le enega tujca (seveda če ne bo novosti s Cerezom). Jugoslovanskemu predstavniku v tem pokalu, beograjskemu Partizanu, pa je bil žreb zelo naklonjen, saj se bo pomeril z norveškim Viking Stavangerom, ki ne bi smel predstavljati kake posebne ovire. V tem pokalu ne bo albanskega predstavnika Villaznie Shoder, ki ga je evropska nogometna zveza izključila, ker se v prejšnji sezoni v pokalu prvakov ni hotel pomeriti z enajsterico iz Sovjetske zveze. Zato se je lanski zmagovalec pokala pravkar Hamburger (ZRN) brez boja uvrstil v drugo kolo.

- Sporting Lisbena (Port.) - Sevilla (Špa.)
- PSV Eindhoven (Niz.) - Ferencvaros Budimpešta (Madž.)
- Kaiserslautern (ZRN) - Watford (Ang.)
- Crvena zvezda Beograd (Jug.) - Verona (It.)

- Groingen (Niz.) - Atletico Madrid (Špa.)
- Larisa (Gr.) - Honved Budimpešta (Madž.)
- Widzew Lodz (Pol.) - I. F. Elsborg (Sve.)
- Karl Zeiss Jena (NDR) - Vestmannaeyjar (Isl.)

- Racing Club Lens (Fra.) - La Gantoise (Bel.)
- Anderlecht (Bel.) - Bryne (Nor.)
- Nottingham Forest (Ang.) - Vorwaerts Frankfurt (NDR)
- Celtic Glasgow (Škotska) - Aarhud (Dan.)

- Dinamo Kijev (SZ) - Lavallois (Fra.)
- Bremen (ZRN) - Malmoe (Sve.)
- Brogheda United (Irska) - Tottenham Hotspur (Ang.)
- Feyenoord Rotterdam (Niz.) - St. Nirren (Škotska)
- Bordeaux (Fra.) - Lokomotiv Leipzig (NDR)
- Radnički Niš (Jug.) - St. Gallen (Švi.)
- Bayern München (ZRN) - Larnaca (Ciper)
- Sportul Bukarešta (Rom.) - Sturm Graz (Avs.)
- Lokomotiv Plovdiv (Bol.) - Thessaloniki (Gr.)
- Stuttgart (ZRN) - Levski Spartak Sofija (Bol.)
- Universitatea Craiova (Rom.) - Hajduk Split (Jug.)
- Trabzospur (Tur.) - Inter (It.)

Prvo kolo bodo odigrali 14. septembra, povratno pa 28. septembra.

Na univerzitetnih igrah

«Azzurri» odlični v sablji

EDMONTON — Sovjetski atleti so tudi včeraj dokazali svojo premoč, saj so v večini panog odnesli zlato odličje.

Po razočaranjih prejšnjih dni so včeraj Italijani dosegli več zelo dobrih uvrstitev. Najbolje so se izkazali v sablji, kjer so se uvrstili na prva tri mesta. Najboljši je bil Marco Marin pred Giovannijem Scalom in Gianfrancom Della Barbo.

Poleg odličij v sabljanju pa so bili «azzurri» uspešni tudi v plavanju. Na 100 metrov delfin je Cinzia Savi Scaroni osvojila že svojo drugo srebrno kolajno, bronasto odličje pa si je na 100 metrov prsno priplavala Manuela Della Valle.

Z zmago proti Kitajski (105:74) se je jugoslovanska moška košarkarska vrsta prebila v boj za kolajne. Jugoslavija je nastopila v naslednji postavi: Petrović 18, Zorkić 8, Ivanović, Žižić 13, Sunara 13, Grbović 8, Perašević 10, Mutapčić 7, Vujačić 6, Cvijetić 5, Vučurović 9, Savović 8.

«Plavi» proti Kitajski niso imeli težav, saj so že po prvem delu vodili s 52:40. Pri Kitajcih je bil najuspešnejši Jan Kuang z 22 točkami. Jugoslovanska ženska košarkarska reprezentanca je včeraj počivala.

V finale so se uvrstili tudi trije jugoslovanski atleti, in sicer Saračević v metu krogle, kjer je dosegel 19,8 m ter Čanović in Fižuleto v skoku v višino.

Na skupni lestvici je Sovjetska zveza še povečala svoje bero kolajn. Sedaj jih ima 45, od katerih 28 zlatih, 9 srebrnih in 8 bronastih. Na drugem mestu je Romunija (3 zlate, 6 srebrnih, 4 bronaste). Sledijo Kitajska (3, 2, 1), Italija (2, 4, 3), Kanada (2, 1, 12), Japonska (2, 1, 3), ZDA (1, 10, 7), Avstralija (1, 0, 1), Francija (0, 2, 1), Nizozemska (0, 2, 0), Čkoslovaška (0, 1, 0), Tanzanija (0, 1, 0), Brazilija, ZRN in Tunizija (0, 0, 1).

Na rekreacijskem tednu ŠK Kras

Zanimivi in ogorčeni boja žal udeležba skromnejša

Tradicionalni rekreacijski teden Krasa je v polnem teku. Na sporedu je bilo doslej že veliko borbenih in izenačenih bojev. Žal pa ta športna manifestacija letos ni naletela na tako množičen odziv kot na prejšnjih izvedbah.

Prva panoga na rekreacijskem tednu je bilo balinanje, o katerem smo že poročali. V četrtek je bil na sporedu nogometni turnir, na katerega se je prijavilo kar 12 trojic, kar potrjuje, da je ta športna panoga zelo priljubljena med našo mladino. Končno prvo mesto je osvojila ekipa «49» v postavi Miloš Milič, Miloš Budin in Danilo Rebula.

Dan kasneje je bil netekmovalni pohod na progi Zgonik - Salež - Zgonik. Prav ta novost se letos ni obnesla, saj

se je na startu prijavilo ne nekaj tisoč, ampak le nekaj stotinov. Čeprav je bilo tukaj udeležba ni bila tako številna kot običajno, smo bili priča na vsem maratonskim bojem in velikim preobratom. Eden izmed teh je bil finalni obračun med dvojicama tič - Gruden in Šuc - Škabar. Zmagal je po pravem maratonskem boju padla prvi dvojici s 24:20.

Kot ponavadi je namizni tenis postal priljubljen tudi med nami veliko dobro igralcev rekreativcev. Brez izjeme je bila tudi udeležba na turizem in ukmar pred Mitjo Grilancem, ki je po pravem maratonskem boju padla mesto pa sta zasedla Valter Kobal in Rado Ukmar. O ostalem tekmovalnem programu na rekreacijskem tednu bomo še poročali. (Z. S.)

Novi okrepitvi pri Triestini

Delnice Triestine naprodaj tudi v Tržaški kreditni banki

Kot smo na kratko že poročali, je bila v torek na sedežu Triestine tiskovna konferenca, na kateri je predsednik De Riù sporočil, da so se okrepili z veznim igralcem Milana Francescom Romanom. Včeraj pa je prišla vest, da so kupili še veznega igralca Rosana Vailatija, ki je bil lani standardni član prvotigaša Avelina.

Glavni namen tiskovne konference pa je bil predvsem vabiti tržaške podjetnike in trgovce, da nakupijo delnice tržaškega drugoligaša, ki so med

drugim v prodaji tudi v Tržaški kreditni banki, v snopičih po 50 delnic za skupnih milijon štiristo tisoč lir.

Predsednik De Riù je podčrtal, da izbira Tržaške kreditne banke za prodajo delnic izhaja iz dejstva, da je slovenski kreditni zavod sprejel poziv vodstva Triestine po denarni pomoči in dodelil ekipi prispevek deset milijonov lir.

Predsednik Triestine je izrazil upanje, da bi pobuda prodajanja delnic doživela velik uspeh, sicer bodo mo-

rali prodati kakega igralca, Ascagnija ali pa celo De Falca. Vzporedno z akcijo prodaje delnic pa je v torek stekla prodaja za razpis abonmajev, ki gredo od 60 tisoč lir (stranski stopnišči) do 450 tisoč lir (osrednja tribuna).

Trenutno je predsednik Triestine, skupno s trenerjem Buffonijem, športnim ravnateljem Marchettijem in generalnim ravnateljem Piedimontejem v Milanu, da bi si zagotovili še kakega igralca, ki bo Triestini potreben v naslednji sezoni.

KRATKE VESTI

VIDEM — Po zadnjih manifestacijah je v Vidnu včeraj vladalo precejšnje zatišje med navijači, predvsem v čakovanju današnjega sestanka v reditve Signorellom ter videnski parlamentarci. Na sestanku bodo pričeli stališče nogometne zveze, ki kot znano prepovedala nakup Zica.

● KOŠARKA — Playmaker M. Palumbo, ki je nastopal pri območnem Carreri, bo prihodnje leto odšel v Tržaško ekipa Bica. Doslej so se Bicu že okrepili s pivotom Lanzo, dar manjka še ameriška dvojica.

Kolesarska dirka po Franciji

Tekmovalci včeraj brez velike vneme

LE MANS — Včerajšnja 5. etapa dirke po Franciji se je odločila zadnjih šest kilometrov pred ciljem, ko se je neoprofesionalec, šele enainvajsetletni Francoz Dominique Gaigne poglaval v napad in zdržal vse do kraja pred napadi glavnine.

Včerajšnja etapa, ki jo je motil dež, ni prinesla nič novega in je potekala v znamenju lova za odbitki, v katerem sta prednjačila Avstralec Phil Anderson in Irec Sean Kelly. Nekoliko manj aktivnosti je tokrat pokazal Belgijec Vanderaerden, medtem ko rumena majica Kima Andersena ni bila nikoli v nevarnosti.

Zaradi dežja so leteli cilji z odgovarjajočimi odbitki edini popestrili dirko, ki se je tudi zaradi dežja začela z izredno počasnim tempom. Prišlo je do enega samega poba vrednega tega imena, ko so srečo poskusili Belgijec Ronny Claes in Francoz Guy

Gallopin in Eric, katerim se je potem pridružil še Nizozemec Frits Pirard.

VRSTNI RED

1. Gaigne (Fr.), ki je 257 km od Le Havra do Le Mansa prevozil v 7.09'23" s povprečno hitrostjo 35,870 km na uro; 2. Glaus (Švi.) po 9"; 3. De Wilde (Bel.); 4. Kelly (Ir.); 5. Vanderaerden (Bel.); 6. Van Der Velde (Niz.); 7. Manders (Niz.); 8. Lammerts (Niz.); 9. Van Brabant (Bel.); 10. Pirard (Niz.);

SKUPNA LESTVICA

1. Andersen (Dan.) 22.52'13"; 2. Vanderaerden (Bel.) po 1'50"; 3. Zometelk (Niz.) 2'05"; 4. Anderson (Avstralija) 2'06"; 5. Moreau (Fr.) 2'07"; 6. Duclous - Lassalle (Fr.) 2'44"; 7. Kelly (Ir.) 2'59"; 8. Roche (Ir.) 3'00"; 9. Bossis (Fr.) 3'05"; 10. Simon (Fr.) 3'08"; 11. Bourreau (Fr.) 3'18"; 12. Van Der Poel (Niz.) 3'19"; 13. Van Der Velde (Niz.) 3'21";

Iz planinskega sveta

Bližnje delovanje SPDT

V soboto in nedeljo, 9. in 10. t.m., se bodo člani SPDT podali na izlet na Vič v Zahodnih Julijcih. Zbirališče bo ob 12.10 pred glavnim vhodom tržaške železniške postaje, planinci pa se bodo z vlakom odpeljali do Trbiža, od tu z avtobusom do Rablja, kjer bodo začeli pešačiti do zavetišča Corsi pod Višem, kjer bodo tudi prespali. Naslednjega dne se bodo odpravili na vrh ter se še istega dne vrnili domov. Vpisovanje je na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20/2, tel. 767304), še danes in jutri v dopoldanskih urah, tudi telefonsko.

Kot smo že napovedali se bodo planinci SPDT od 12. do 22. avgusta odpravili skupno s planinci Obalnega PD iz Kopra na ekskurzijo po makedonskih gorah. Vpisovanje se je že zaključilo, v Makedonijo pa se bo odpravilo 12 članov planinskega društva iz Trsta.

Spet na Triglav

SPDT po nekaj letih spet organizira izlet na Triglav, ki bo v nedeljo, 31. julija, in v ponedeljek, 1. avgusta. Izlet bo z avtobusom, ker odbor društva predvideva, da se bo vsaj tokrat prijavilo zadostno število članov, ki bodo nato avtobus napolnili. Triglav je namreč prav gotovo najbolj priljubljena bližnja visokogorska izletniška točka za Slovence, tako iz matične domovine kot iz zamejstva, zato izvedba tega izleta ne bi smela izostati zaradi premajhnega števila vpisanih. Udeleženci se bodo z avtobusom prepeljali do Po-

kljuke, od koder se bodo odpravili peš do Vodnikov doma, nato do Planike, od tu se bodo odpravili na vrh. Povratek bo preko Tržaške kočice na Dolcu Uskoviče v Bohinj. Vpisovanje na sedežu ZSSDI. Kdor se v kratkem odpravlja na počitnice v tujino, mora pomisliti, ali je že obnovil svojo planinsko izletnico, saj so popusti po kočah možni le, če je izletnica veljavna za to leto. Zato prosi odbor SPDT, svoje člane, naj čimprej poravnajo članarino za letošnje leto ali v Tržaški knjigarni, kjer bodo obnovljeno izkaznico v nekaj dneh, ali pa na sedežu društva (Ul. sv. Frančiška 20/3, tel. 744249) vsak dan od 20. do 21. ure, ko je v teku društvena seja. V primeru bodo izkaznico obnovili takoj.

Tržaški alpinisti uspehi v Andih

Ob priliki praznovanja 100-letnice obstoja alpinisti tržaškega planinskega društva CAI - Alp delle Giulie z namenom, da osvojijo nekaj vrhov menite Cordillere Blancie. Pred kratkim pa smo izvedeli, da so v svojem namenu uspehi, saj so osvojili dva «šeststisočaka» in sicer vrh Atensaraja in Pisca Livio Orlini, Dario Baldassi, Dario Crosato, Tommasini, Lucio Apollonio, Raimondo Durin, Ferneti ter Giordano in Laura Feresin. Odprava se teka brez nesreč in drugih neuspešnosti, te dni bodo tržaški alpinisti vrnili domov. (dj)

Pri naših dveh pomorskih društvih

Zaživel mladinski odsek pri JK Čupa

V soboto so se na društvenem sedežu JK Čupa v Seljanskem zalivu mladi ljubitelji jadrnanja razveseljivo odzvali vabilu društva, ki namerava poživiti mladinske dejavnosti. Tako je zaživel mladinski odsek, ki bo skušal s svojim delovanjem nuditi slovenski mladini priložnosti za zabavo in možnost športnega udejstvovanja. S tem namenom so se mladi člani s sodelovanjem nekaterih veteranov dokončno dogovorili o organizaciji in načinu izvajanja načrtovanega dela. Soglasno so sprejeli predstavljen pravilnik, določili so mladinski odbor, ki bo smotno usklajal nadaljnje delovanje in skrbel, da bo društvena imovina vedno na razpolago. Predsednik mladinskega odbora je Klavdij Cibic, tajnica Damjana Kralj, blagajnik Egon Štoka, odgovorni za jadrnalne deske Roberto Antoni, odgovorna za flying juniorje Sonja Rupel in za «optimiste» Pavel Kralj.

Vsi, ki jih jadrnanje zanima, so vabljeni na društveni sedež, kjer so vsakodnevno od 9. ure do 18. ure na razpolago «optimisti», jadrnalne deske in flying juniorji.

V petek se je uspešno zaključil prvi tečaj za jadrnalne deske. Otroci od 8. do 12. leta starosti pa so vabljeni na petdnevni tečaj za optimiste, ki se bo začel 18. t.m. Vpišejo se lahko na društvenem sedežu.

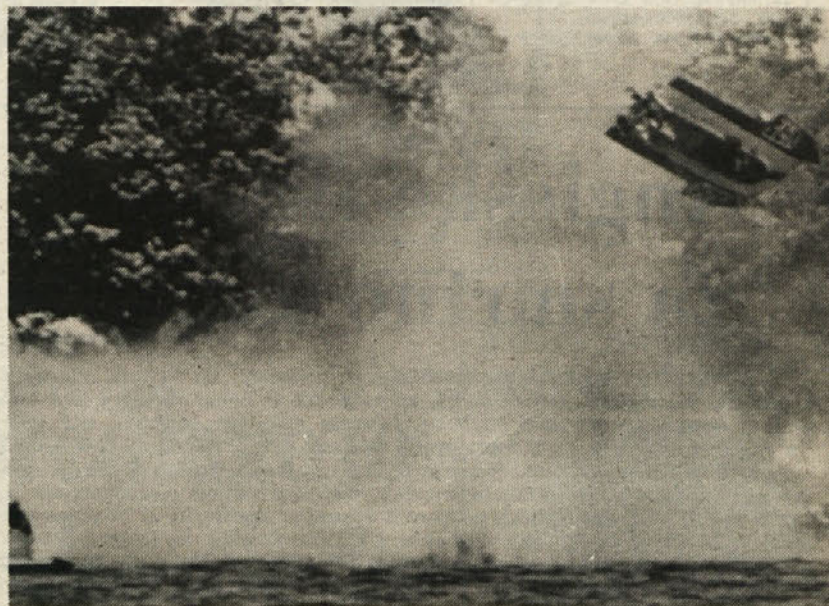
Pestra tekmovalna dejavnost Sirene

V soboto in nedeljo so se jadranci tržaškega pomorskega kluba Sirena udeležili jadrnalne regate v razredu «optimist» za «srebrno trofejo 1983». Regata je bila v Durbolah na Gardskem jezeru v organizaciji tamkajšnjega jadrnalnega krožka. Na regati so se pomerili 103 jadranci iz Italije, Jugoslavije in Avstrije. Po štirih preizkušnjah so rezultati sledeči: 1. Orel, 2. Matjaž, 3. Morgan, vsi iz Jugoslavije, ki so ponovno dokazali svojo premoč v tej športni panogi; Sledijo: 13. Davorin Starc, 19. Arianna Bogatec, 40. Aleksander Panjek, 41. Peter Sterni, 65. Maksi Ferfolja, vsi tržaški pomorski klub Sirena.

V istih dneh se je Sirenin jadrnec Lorenzo Bogatec udeležil regate v treh preizkušnjah, ki se je vila pred Miljskim zalivom, in sicer v razredih «Evropa». Regato je priredil miljski jadrnalni klub. Udeležencev je bilo skupno 36, končna lestvica pa naslednja: 1. Sain (Tržič), 2. Noe, 3. Luci (oba iz Tržaškega kluba Adriaco), 6. Lorenzo Bogatec (TPK Sirena).

V ponedeljek se je začel drugi jadrnalni tečaj v razredih «optimist», ki ga prireja tržaški pomorski klub Sirena. Tečaj vodi klubski član, inž. Inko Starc. Na tečaj, ki se odvija od ponedeljka do nedelje od 8. do 14. ure, se je vpisalo 13 otrok. (A.D.)

Sreča v nesreči

Na tekmovalju z motornimi čolni v Oshkoshu (ZDA) je Keitha Summersa pri veliki hitrosti vrglo več metrov visoko, mladi dirkač pa se je izmazal le z nekaj praskami in mrzlo kopeljo. (Foto AP)

obvestila

Planinska odseka ŠZ Slaga in SK Devin

vabila svoje člane, da se 10. t.m. udeležijo vzpona na Snežnik skupno s smučarskim društvom Snežnik. Popoldne bo za vse piknik na Sviščakih. Prijave sprejemata Viktor Stopar (tel. 226283) in Mirko Škabar (tel. 200494) od 18. ure dalje vključno do petka.

Jadrnalni klub Čupa

priradi od petka, 15., do petka, 22. julija, križarjenje po dalmatinskih otokih na 12-metrski jadrnici. Odhod iz Punata na otoku Krku. Na razpolago so še štiri prosta mesta. Cena 125.000 lir, za študente 80.000 lir. Dodati je treba še stroške za hrano, ki je v lastni režiji. Prijave na ZSSDI — Ul. sv. Frančiška 20, telefon 040/767-304.

ŠZ Bor namiznoteniška sekcija

vabi otroke do 12. leta na poletno namiznoteniško igranje v Borovem športnem centru. Prisoten bo vadiatelj. Urnik: od 9.30 do 12. in od 16. do 18. ure.

19. ure. Prijave sprejemata: Gabrijel Raseni (tel. 745092) in Italiano Pino (tel. 53775). Center bo deloval do 14. avgusta. Prijavnica znaša 10.000 lir.

Kosarkarska sekcija ŠZ Bor organizira rekreacijo za bивše košarkarje društva. Srečanja bodo vsak petek ob 20.30 na stadionu «1. maj».

SK Devin

vabi vse, ki so na katerikoli način pripomogli k uspehu društvenega praznika in tiste, ki so pomagali v kiosku SK Devin na razstavi vin v Nabrežini, da se udeležijo zakuske, ki bo danes, 7. t.m., na Sokolovem igrišču v Nabrežini.

ŠZ Bor - odbojcarska sekcija obvešča, da bo seja odbora sekcije v torek, 12. t.m. ob 20. uri na stadionu «1. maj».

**PRISPEVAJTE
ZA DIJAŠKO MATICO**

Na pokrajinskem atletskem tekmovalju v Trstu

Dobri rezultati Kalčeve in Gerdolove

V torek je bilo v Trstu pokrajinsko tekmovalje za kadete. Udeležba atletov je sicer bila nekoliko skromna, nastopili pa so skoraj vsi najboljši, ki hočejo čas pred poletnim premorom izkoristiti za izboljšanje svojih osebnih rekordov. Zaradi tega so na tekmovalju dosegli tudi več dobrih rezultatov. Nastopila je tudi skupina slovenskih atletov, ki so se dobro odrezali.

Zelo uspešna je bila Tanja Kalc v teku na 800 metrov z ovirami, kjer je izboljšala društveni rekord s časom 13"2, ki veliko velja tudi v deželni konkurenci. Odlična je bila tudi Veronika Gerdol, ki je v metu krogla dosegla rezultat 9,02 m in se tako izboljšala za cela dva metra. Dobre rezultate so dosegli še Boris Čepar v metu kopja, Carmen Natural v skoku v daljino in Aljoša Škabar v četveroskoku.

Po koncu tekmovalja pa so se Borovi atleti poslovili od ene izmed naj-

boljših slovenskih kadetinj Jadranke Čulav, ki bo v kratkem zapustila naše društvo (upajmo, da ne za vedno), ker se bo preselila iz Trsta.

REZULTATI:

Kadeti
Četveroskok: 1. Aljoša Škabar (Devin) 12,71 m, 2. Mitja Možina (Bor) 11,50 m. Kopje: 1. Boris Čepar (Bor)

37,12 m; 2. Aljoša Škabar (Devin) 31,38 m.

Kadetinje
80 m ovire: 2. Tanja Kalc (Bor) 13"2; Daljina: 3. Tanja Kalc (Bor) 4,38 m; 4. Veronika Gerdol (Bor) 4,23 m. Carmen Natural (Bor) 4,10 m. Krogla: 1. Veronika Gerdol (Bor) 9,02 m, 4. Carmen Natural (Bor) 6,51 m.

Tanja Kalc

Veronika Gerdol

Danilo Lokar

Sodni dan na vasi

Tako je sedel dvajset minut negibno, strmel, poslušal nabijanje na vrata, krič, ropot. Potem so se vrata neslišno odprla, pred njim je stala desetletna Vikica in sami srajčki in šklepetala z zobmi. Posadil jo je v pleteni naslanjač, pregrnil z brisalko, poslušnil. Sedaj tolče na njegova velika dvoriščna vrata. Stopi k oknu in išče skozi priprte oknice. Nekaj vojakov stopi na dvorišče.

«Oj, gospodar, oj,» kriče, «voz in konje, oj, napreži!»

Belè napreža konja, ravna počasi, vojaki pridejo spet. «Ej, gremo,» kriče, «kaj se obotavljaš? Ali si tudi ti pri tej družbi?»

Konj potegne, zapelje proti hiši, ki stoji v bregu petdeset korakov višje, in se ustavi šele s kopitom na maresalovem bedru. Nato sune nazaj.

V zvoniku neznansko počasi bije polnoči. Najprej štirje svetli udarci, a nato prihaja dvanajst globokih, zamolklih, kakor da ne bo konca. Iz mrtvašnice na pokopališču, ki se vleče okrog cerkve, se vzdignejo netopirji. Plahutajo okrog strehe, spuste se čisto nizko v širokih kolobarjih in se oddaljijo.

Facchi skoči.

«Hitro, zadnji čas!» krične, zaleti se v žensko, ki stoji v senci, to je ono dekle, ki je prišlo popoldne iz Milana na počitnice.

«Za vasovalcem je padlo pet strel,» pomisli poročnik, prime dekle za laket in jo povleče k Tonetu in Milanu, ki stojita zastražena v mesečini pod zidom. Mrzla je stena, mrzla so obličja v beli luči.

«Tu ostanesh in da se ne ganeš,» reče in se obrne k stražam. «Da se ne gane.»

«Tudi ti stopi semle,» skoči k Belètu, ko se je ta obrnil k vozu, ga vleče v vrsto in šteje naglas: «Štiri!» Ponovi glasno, govoreč v straže: «Štiri!»

Nato pokaže na mrtvaka, ki leži zdaj v mesečini. V poldrugi uri je bil napravil srebrni krožnik na nebu lepo pot. Hiše pod cesto, ki so stale prej v popolni belini, so zdaj črne, pogreznjene v mrak, a one nad njo se svetijo. Tako je prišel tudi mrlič v jasen svet. To spodbude podporočnika.

«Hitro, zadnji čas!» sikne. Osem mož vzdigne ležega, ki se je medtem strdil, na voziček, dva, ki sta skočila gor, vlečeta pri nogah, a glava ostaja vendar-

6. le tako na robu, kakor da bo zdaj zdrknila in obvisela.

Konj preživo povleče, glava res zdrkne, velik nos štrli kvišku. Nekdo pridržki konja, drugi prinese rdečo plahto in pokrije gornji del mrliča.

Facchi razporedi štiri ujetnike.

Julka, ki je prišla popoldne iz Milana, sedi poleg mrtvega maresala in pridržuje rdečo plahto. Tone in Milan stojita spredaj pri konju in ga držita za uzdo, Belè sedi na kozlu in ravna z vajeti v rokah. Deset vojakov stopa zadaj.

Tako se odpravijo skozi vas v hrib, skozi črne borovce navzdol k potoku, čez leseni most po odprtem polju v trg. Mesec je prispel daleč na zahod. Vsi molče, le koraki mož odmevajo in konjske podkve pozvnanjajo. Ko voz poskoči, ga vsi štirje jetniki pridržijo, vojaki postanejo.

Tik pred trgov se razdele. Aretiranci gredo s podporočnikom in petimi vojaki na levo v karabinersko vojašnico, voz pa obrne na desno v glavno kasarno. Iz dveh zvonikov udari zapovrstjo eno po polnoči.

Karabinerski poročnik Torelli, sodnik v civilu, je Trdno spal, ko so ga prebudili.

«Kaj, kaj, kaj?!» je govoril, begal po sobi in se oblačil. Nato je pri priči poskočil. «In jaz, postajni poveljnik, ne vem o vsem ničesar, nisem obveščen?! Nemogoče.»

Nosil je črno bradico, imel levi ustni kot dokaj povešen in bil vzkipljiv, nagel človek.

Dal si je dvakrat poročati.

«Luč je gorela spodaj v kuhinji, da? In ko sta se hiši približala, je ustrelilo iz oken nad latnikom? Svetlo, kot podnevi, da? Pri trgovcu luč — zveza z njimi — očitno. Dekle iz Milana — eden zbežal tudi od nje — da?»

«Ne, dekle je z Ustja, prišla je, kakor češ danes popoldne iz Milana na počitnice. V Milanu služi.»

«Da?»

Poročnik Torelli se je spustil s karabinko v roki po stopnicah in uzrl pred sabo v veži tri moške in dekle. Prvi, ki mu je stal nasproti, je bil štiriindvajsetletni Tone. Obrnil je orožje, pomeril kopito na Tone-tovi spodnji čeljusti in sunil. Nato je stekel v uradno sobo. Milan in Belè sta se umaknila k steni.

Vzel je dekle s sabo v pisarno na zasliševanje; na dolgo, nepojmljivo, trpljenjsko vrtanje.

Dekle je vztrajalo pri tem, kar je videlo.

Hotela je vse to napisati. Kako sta se držala s fantom za roke, sedela v mesečini na hodniku, kako so se razhajali v daljavi koraki, kako je dvesto metrov pod njima posvetil in počil strel, mislila je, da se je zvezda utrnila. Fant je tekel gledat, kaj se godi, ne razume, kako je ostala živa, ko so še odmevali strelji.

Poročnik Torelli teka nemirno pred njo in ravna s petelinom pri samokresu. Včasih pomeri vanjo.

«Ti si noro, dekle, noro, noro,» govori z visokim glasom.

Nato sname s puške v kotu bajonet. Brusi ga, kakor da hoče nekaj storiti, in divje gleda v tla. Tak oster pogled čuti dekle. Spodnja ustnica se mu spusti še nižje, levi kot ust drgeče.

«Ne samo to, besa skrivaš v sebi, mar ne, dekle?» ponavlja karabinerski poročnik Torelli.

«Res je, angela imam v sebi,» odgovarja Julka, «angela, ker govorim čisto in sveto resnico in hočem to tudi napisati na bel papir in vse izročiti našemu župniku. Tako sem po poti premislila, ker sem nekoč čula, kako je nekdo trem ljudem življenje rešil, ko je sam napisal izpoved... vse, kakor je bilo.»

Zasliševalcu se zdi mera vrhana. Odloži bodalo, sname visoko z zida čvrst konopec, ga vozla in meri na dekletovem vratu kakor ogrlico.

Dekle odskoči, pravi:

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir. - V SFRJ številka 6,00 din, naročnina za zasebne mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140,00 letno 1400,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Gradišče 10/lit. nad - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglaš: 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih: povšek 20% IVA 18%. Osmrtice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPL.

primorski

dnevnik

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze Založnikov in tiskarjev

Angleška desnica za smrtno kazen

LONDON — Angleški parlamentarci so poklicani, da 13. t.m. glasujejo o ponovni vzpostavitvi smrtne kazni, ki so jo bili v Veliki Britaniji leta 1965 najprej »poskusno« prekinili za 5 let, nato pa dokončno odpravili leta 1969. Vsi dosedanja poskusi, da bi zopet uvedli v bistvu »maščevalno« kazen za huje zločine, so klavirno propadli. Sedaj je pa konservativno desnico na otoku opogumil uspeh (a zgolj po merilu nenavadnih angleških volilnih postopkov, ker so konservativci dejansko izgubili podporo 2 odstotkov prebivalcev) Thatcherjeve na zadnjih volitvah in po njihovem mnenju ugodno vzdušje, ki ga je v javnosti izžvala vrsta krvavih dogodkov iz vsakodnevnih kronike. Zato so nazadnji prepričani, da je nastopil ugoden trenutek in da bi mogli požeti večino v novem parlamentu.

Njihova pobuda je spravila v nemajhno zadrego »železno damo«, ki je sicer osebno naklonjena (kdo bi o tem dvomil!) smrti kazni, a se ji v tem trenutku ne zdi politično primerno spraviti na dnevni red vprašanja ponovnega povzdigovanja vešal. Kaže zato, da si želi neuspeh, vsaj začasno, tudi te nove pobude. Po vrsti poizvedovanj med konservativno parlamentarno skupino se je baje Thatcherjeva prepričala, da trenutno ni večine za ponovno vzpostavitev smrtne kazni, in se je zato odločila dati predlog na glasovanje na vrat na nos.

S tem je zelo spretno prevladala svojo zadrego na reakcionarno desnico v lastni stranki, ki si je obetala vsaj teden dni časa, da bi pridobila nove podporneke za svojo pobudo med novoizvoljenimi parlamentarci, ki se še »čiščejo« v novi vlogi zastopnikov naroda. Pravzaprav je konservativna desnica upala, da bo glasovanje prišlo šele po oktobrski konferenci stranke, kjer naj bi dosegli, da bi ponovno vzpostavitev smrtne kazni vključili v programske obveze »torijevcev«. Glasovalo se bo pa takoj in po lastni vesti, brez partijske discipline. Za smrtno kazen sta se v preteklih dneh izjavili združenje policajev in jetniških paznikov, odločno proti pa katoliške in druge verske oblasti. Zadnja smrtno kazen so v Veliki Britaniji izvršili leta 1964.

Kraljevska družina na oddihu

Švedska kraljevska družina si je privoščila nekaj dni oddiha v okolici Stockholma

(Telefoto AP)

Prva »feministična partija« na svetu

Španke imajo svojo stranko

MADRID — »Španija je domovina moških«, se pritožujejo španke in svojo trditve dokazujejo s tem, da so jih moški stoletja držali v »kotu družbe« in da še danes v vsakdanji življenjski praksi niso dosegle enakopravnosti, ki jim jo zakon v polni meri priznava.

Pa so tako sklenile, da ne bodo ostale križem rok. Ustanovile so »Feministično partijo Španije«, prvo tovrstno stranko v svetu, ki je pred dnevi zaključila svoj prvi kongres. »Ženska revolucija bo zadnja revolucija!« so v en glas vzklikali udeleženci in pozvali španke, naj vstanejo proti »moški eksploataciji«.

Na kongresu so sprejeli ključne naloge te edinstvene stranke: uresničiti pravico žensk do svobodne in brezplačne zgodnje prekinitve nosečnosti, doseči razvezo zakona, pravilno vrednotenje dela ženske gospodinje, njeno polno enakopravnost pred zakonom in zaščito pred posilstvi in nasiljem sploh. Morda se bodo poznavalcem španskih razmer ter zahteve ženske pretrane, saj zakon ženski priznava popolno enakopravnost. Bodi zato dovolj le podatek, da so španke v praksi za isto delo še vedno slabše plačane od špancev. Izjemo pa sicer napreden zakon vendarle pozna: moški ima še vedno prednost v primeru, da gre za nasledništvo na prestolu. Prvi naslednik je namreč vedno le moški član kraljevske rodbine, pa čeprav je najmlajši. To sicer ne pomeni, da zakon španki odreka pravico, da bi postala šef države v vlogi kraljice, vendar se to lahko zgodi le v primeru, da kraljevska družina ne premore nobenega moškega naslednika.

Tudi ta neenakopravnost je eden od vzrokov, da so španke v zadnjih letih krenile v boj za »ženske pravice«.

Ustanovile so vrsto ženskih društev in gibanj raznih barv in namenov, končno pa tudi svojo stranko, ki je s kongresa izšla z goro resolucij o »seksualni eksploataciji«, »reprodukciji življenja« in podobnem.

Resnici na ljubo je treba reči, da stranke vendarle ne gre jemati za »muho enodnevnico«, ki bi si jo izmislile naveličane španske ženske. Po besedah njihove voditeljice, Lidie Falcon, stranka poleg borbe za ženske pravice načrtuje dolgoročni in težaven boj za temeljito preobrazbo nepravilne španske družbe. Prav zato je stranka široko odprta tudi za moško udeležbo: tako kot so ženske lah-

ko članice »moških strank«, lahko tudi moški delujejo v ženski, ki je »Feminizem je ideologija in koncepcija sveta«, pravi Lidia Falcon, ki je generalni sekretar stranke. Ženska partija gre torej daleč naprej od smrtov španske socialistične vlade. Za primer še to, da zahteva tudi gmotno priznanje oziroma ovrednotenje gospodinjstva dela. Za seboj ima kar dva milijona in pol špank, katerih vloga je izključno gospodinjstva in ki zahtevajo pravico do plače in pokojnine in torej neodvisnost od moškega. Nič čudnega torej, če v Španiji pravijo, da bo to zadnja revolucija v svetu.

Reagan uči učitelje

Ameriški predsednik Reagan je te dni spregovoril zboru ameriških učiteljev. Njegov ton je bil temu primerno učiteljski...

(Telefoto AP)

Odporniško gibanje po BBC

VIDEM — Ob 40-letnici začetka oboroženega odpora proti nacifasizmu Italiji zbira režiserka londonske televizije BBC Vivienne King material dokumentarno oddajo o prispevku zavezniških vojaških misij v osvobodilni boju v severni Italiji. Kingova se je na sedežu VZPI-ANPI v Vidmu sestala s številnimi furlanskimi borci, spremljali pa so jo preživeli člani zavezniških vojaških misij pri enotah Garibaldi in Osoppo. Med pogovori so obravnavali tako vojaška vprašanja kot informativna in pošiljanje zavezniških častnikov in podčastnikov, ki so vzdrževali zvezo z zavezniškimi poveljstvi. Londonska režiserka je pregledala tudi fotografski in dokumentarni material zgodovinskega arhiva odporniškega gibanja v Vidmu.

Polemike zaradi svetovne razstave

PARIZ — Kot je bilo lahko pričakovati, je sklep, da ne bo Francija pripravila svetovne razstave leta 1989, s katero naj bi počastili 200-letnico francoske revolucije, sprožila pravi val polemik. Predsednik Mitterrand namreč odpovedal razstavo, ker je bil proti pariški župan Jacques Chirac, vodja degolistične politične skupine »združevanje za republiko«. Ves levicarski tisk navaja ostre kritike na račun pariškega župana, ki je iz varčevalnih razlogov nasprotoval razstavi. Predsednik Mitterrand je bil sicer prepričan, da bodo prihodki od razstave presegli izdatke, a se je uklonil Chiracovi želji, ker »ne želi storiti v Parizu prav nič, s čimer se ne bi strinjali med upravitelji«.

V Rimu ga je pičila kobra

RIM — Zdravniki rimske poliklinike so začeli pravo bitko s časom, da rešijo življenje 30-letnemu »kačereju« Ignaziu Mongiu, ki ga je pičila strupenjača iz družine naočark. Zastrupljenemu so takoj dali običajen prstni strup, ki pa je nezadosten in so zato po vsej Italiji začeli iskati primernejši. Mongio je imel doma primeren protistrup, a ko ga je policija nemudoma peljala v bolnišnico, so zdravniki opazili, da je že zapadel. »Kačerejca« je naočarka pičila v prst skozi vrečevino, kar daje upati, da je bila količina strupa manjša.

Koprčan na znanstveni olimpiadi

KOPER — Danes se bo v Bukarešti začela 14. olimpiada mladih (od 15 do 21 let starih), na kateri tekmuje poleg drugih štirih Jugoslovancev tudi edini udeleženec iz Slovenije, Koprčan Dean Mozetič, ki že tretjič stopa na olimpiadi mladih znanstvenikov. Dean Mozetič bo danes dopolnil 17 let, obenem pa bo moral v petih urah opraviti pismeni del tekmovalnega naloge. Z eksperimentalnim delom s celotnega področja srednješolske fizike in matematike pa se bo spoprijel 9. julija. Pred dvema letoma na olimpiadi v Bolgariji Dean Mozetič zasedel tretje mesto in dobil posebno nagrado kot najmlajši udeleženec tekmovanja. Lani je v ZRN dobil nagrado in ponovno posebno nagrado kot najmlajši udeleženec, poleg tega pa še nagrado za najbolj izvrstno rešitev pismenega dela naloge.

Njen jok ju je zmotil

Ni jima bilo treba niti varnega objema noči, da bi skril muno ostudno početje. Sredi belega dne sta potrkala na vrata v prvem nadstropju stavbe sredi mesteca. Odprla jima je mlada ženska, prepričana, da se je mož vrnil z nakupa. Z izgovorom, da prodajata enciklopedijo, sta si s silo utrla pot v stanovanje, čeprav se je ženska upirala. Razjarjena sta jo najprej pošteno pretepla, nato pa na njej sprostila svoje nizkotno poželjenje... Trušče je na žalost zbudil komaj dvajset dni staro deklico, ki ju je zmotila z jokom. Ena od obeh pošasti (saj ni, da bi rabili boljši izraz) jo je zgrabila za vrat, vrgla v kopalno kad in odprla vodovodno pipo.

Ko se je mož čez kake četrte ure vrnil domov, je našel nezavestno ženo in mrtvo hčerko. Očividci so opisali mladeniča, stara okoli dvajset let, ki sta tik pred tem odrzela na skutarju.

Težko je spraviti na papir občutke, ki človeka spreletijo ob taki novici. Prihaja iz Auguste, industrijskega mesteca, dvajset kilometrov oddaljenega od Siracuse. Žrtev posilstva je 22-letna Maria Bonassoro, ki je 25-letnemu možu, pomorščaku Francescu Piri pred komaj 20 dnevi povila hčer. Ne moremo si kaj, da nas njeno drobceno trupelce v kadi huadne vode ne bi spominjalo na zgojeneli telesci neapeljskih deklic. Ali je mogoče, da je toliko pošasti med nami?

Gospodarska kriza zadržuje razvoj mladinskega turizma

RIM — Ko bi le mogla, bi mladina v Italiji med poletnimi meseci znatno več potovala in tudi podaljšala bivanje v turističnih krajih v domovini ali v zunanjem svetu. Toda gospodarska kriza se čuti tudi na tem področju ter bo treba zato posvetiti večjo pozornost mladim izpod 14 let, možnosti preferencialnih tarif in organizaciji turističnih pobud med šolsko mladino.

Predsednik organizacije italijanskih potovalnih agencij FIAVET A. Rigillo je mnenja, da je mladinski turizem v Italiji odločno premalo razvit in navaja v tej zvezi naslednje podatke, ki jih je zbral inštitut Doxa: približno 64 odst. vseh italijanskih državljanov, starih od 15 do 24 let, preživijo vsako leto vsaj štiri dni izven svojega navadnega okolja, a le 25 odst. vseh mladih si lahko privoščijo ta luksuz večkrat na leto. Univerzitetni študentje so v tem specifičnem turizmu zastopani s količnikom 53,2 odst. In kam se odpravljajo na počitnice mladina? Po naročilih za letošnje poletje, ki so jih prejeli turistične agencije, je največje povpraševanje po turističnih središčih ob morju na jugu države, med tujimi deželami pa so najbolj »v modi« Grčija, Španija in Tunizija. Mladina, ki študira jezike, se odpravlja predvsem v London in Pariz. Kakor rečeno, pa je tovrstni turizem še vedno premalo razvit.

Uf, ta pasja vročina

V tej pasji vročini tudi košatemu mačku ni kaj prijetno